

VALSTS IZGLĪTĪBAS SATURA CENTRS

**GADA PUBLISKAIS
PĀRSKATS**

2013

2013.gada nogalē noslēdzās trīs nozīmīgi Eiropas Sociālā fonda (ESF) projekti - „Izglītojamo ar funkcionāliem traucējumiem atbalsta sistēmas izveide”, „Vispārējās izglītības pedagogu tālākizglītība”, „Profesionālo mācību priekšmetu pedagogu un prakses vadītāju teorētisko zināšanu un praktisko kompetenču paaugstināšana”, ko īstenoja Valsts izglītības satura centrs (VISC), sasniedzot projektos izvirzītos mērķus.

2013.gadā ir pabeigts projekts par bērnu vecumposmam atbilstoša pirmsskolas izglītības satura izstrādi un ieviešanu, nodrošināti pasākumi finanšu pratības izglītības un drošības jautājumu aktualizēšanai skolās, sagatavoti 30 valsts pārbaudes darbi un nodrošināta to norise, veikta izglītojamo mācību sasniegumu vērtēšana 11 centralizētajos eksāmenos izsniegti 3653 sertifikāti par pamatzglītības apguvi un 24225 sertifikāti par vispārējās vidējās izglītības apguvi, kuros vērtējums izteikts citādi kā ierasts - tikai procentos un svešvalodās valodu prasmes līmeņos; sagatavots vienots saturs 70 centralizētajiem profesionālās kvalifikācijas eksāmeņiem, 16 profesiju pārbaudījumi organizēti tiešsaistē, organizētas 268 valsts valodas prasmes pārbaudes trīs valodas prasmes līmeņos, kuras bija iespēja kārtot 9625 personām, izstrādāti 78 profesiju standarti, 81 Valsts pedagoģiski medicīniskās komisijas sēdēs atzinumus par piemērotāko izglītības programmu saņēmis 761 jauniešs ar speciālām vajadzībām, projekta „Vispārējās izglītības pedagogu tālākizglītība” 57 profesionālās pilnveides programmās tālākizglītībasursos piedalījās un apliecības saņēma 24979 pedagogi (2013.gadā – 9510 pedagogi), projektā „Profesionālo mācību priekšmetu pedagogu un prakses vadītāju teorētisko zināšanu un praktisko kompetenču paaugstināšana” 1502 pedagogi un prakšu vadītāji piedalījušies vismaz vienā no projekta praktisko kompetenču pilnveides pasākumiem, projekta „Izglītojamo ar funkcionāliem traucējumiem atbalsta sistēmas izveide” ietveros pirmo reizi Latvijas vēsturē profesionāliem izglītojamo ar speciālām vajadzībām attīstības līmeņa, zināšanu un prasmju noteikšanai nodoti izmantošanai pieci standartizēti un validēti diagnostikas instrumenti (testi), nodrošināta konkursa „Jaunais profesionālis norise” un talantīgāko vispārējās izglītības skolēnu līdzdalība mācību priekšmetu olimpiādēs gan valsts līmenī, gan pasaules līmenī.

Gandarījums un lepnums par mūsu skolēniem, kuri arī šogad uzrādījuši ļoti labus rezultātus starptautiskajās mācību priekšmetu olimpiādēs, izcīnot 1 zelta, 2 sudraba un 14 bronzas medaļas.

VISC nodrošinājis savu darbību Eiropas Padomes Pestalozzi programmā, Leonardo da Vinci programmas inovāciju pārneses projektos „HansaVET”, „TEACH TWO”, „DOREMAT”, „Q-Placements: Profesionālās izglītības un uzņēmumu sadarbība prakšu kvalitātes

nodrošināšanai”, ES Mūžizglītības programmas KA1-ECETA2 projektā „G&G UPDATE”, Baltijas jūras reģiona projektā „QuiCK IGA”, UNESCO koordinētā Baltijas Jūras projektā, Eiropas sadarbības tīkla projektā „EPNoSL”, programmā „Award”, kā arī ES Mūžizglītības programmas KA1 aktivitātes projektā „LOGI-N” – „Sadarbības tīkls jauniešu atbalstam vietējā kopienā”.

Aizvadītajā gadā organizēti 25 valsts nozīmes pasākumi Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku procesa pēctecības un nepārtrauktības nodrošināšanai, notikušas 60 skolēnu mākslinieciskās pašdarbības kolektīvu skates un konkursi, izstrādāti 9 metodiskie līdzekļi, nodrošināti priekšdarbi Baltijas studentu dziesmu un deju svētku „Gaudeamus” norisei, veikti pasākumi valstiskās, patriotiskās audzināšanas nodrošināšanai un interešu izglītības sistēmas atbalstam.

Informācijas nodrošināšanai VISC uztur labi strukturētu mājaslapu www.visc.gov.lv, gada laikā izveidoti 19 elektroniskie VISC e-izdevumi, nodrošināta tiešsaistes informatīvā vide ar visām izglītības pārvaldēm un profesionālās izglītības iestādēm, mājaslapā publicēta aktuālā informācija, pētījumi un informatīvi materiāli. Gadā ir vairāk nekā 400 000 unikālie apmeklētāji, viens apmeklētājs mājaslapā vidēji pavada gandrīz 4 minūtes, gadā VISC vietnes sadaļas kopumā ir apskatītas vairāk kā 4,5 milj. reižu. Esam sasniedzami sociālajās vietnēs draugiem.lv, twitter.com, facebook.com, youtube.com, sadarbojušies ar vairāk kā ar 50 dažādām Latvijas institūcijām un ekspertu statusā aicinājuši vairāk kā 3000 (neskaitot ESF ekspertus projektos) Latvijas izglītības un tautsaimniecības speciālistus.

Lai sniegtu iespēju skolēniem paātrināt dokumentu iesniegšanu tālākās izglītības iestādēs, visu centralizēto svešvalodu eksāmenu pārceļšana martā, ļāva šajā mācību gadā sertifikātus par vispārējo vidējo izglītību izsniegt jau 30.jūnijā, nevis jūlijā kā pērn.

VISC savā spraigajā darbībā ir centies būt atvērta un uz sadarbību vērsta iestāde. Gada laikā sasniegtie rezultāti izvērtējami 2013.gada publiskajā pārskatā.

Valsts izglītības satura centra vadītājs

Guntis Vasiļevskis

SATURS

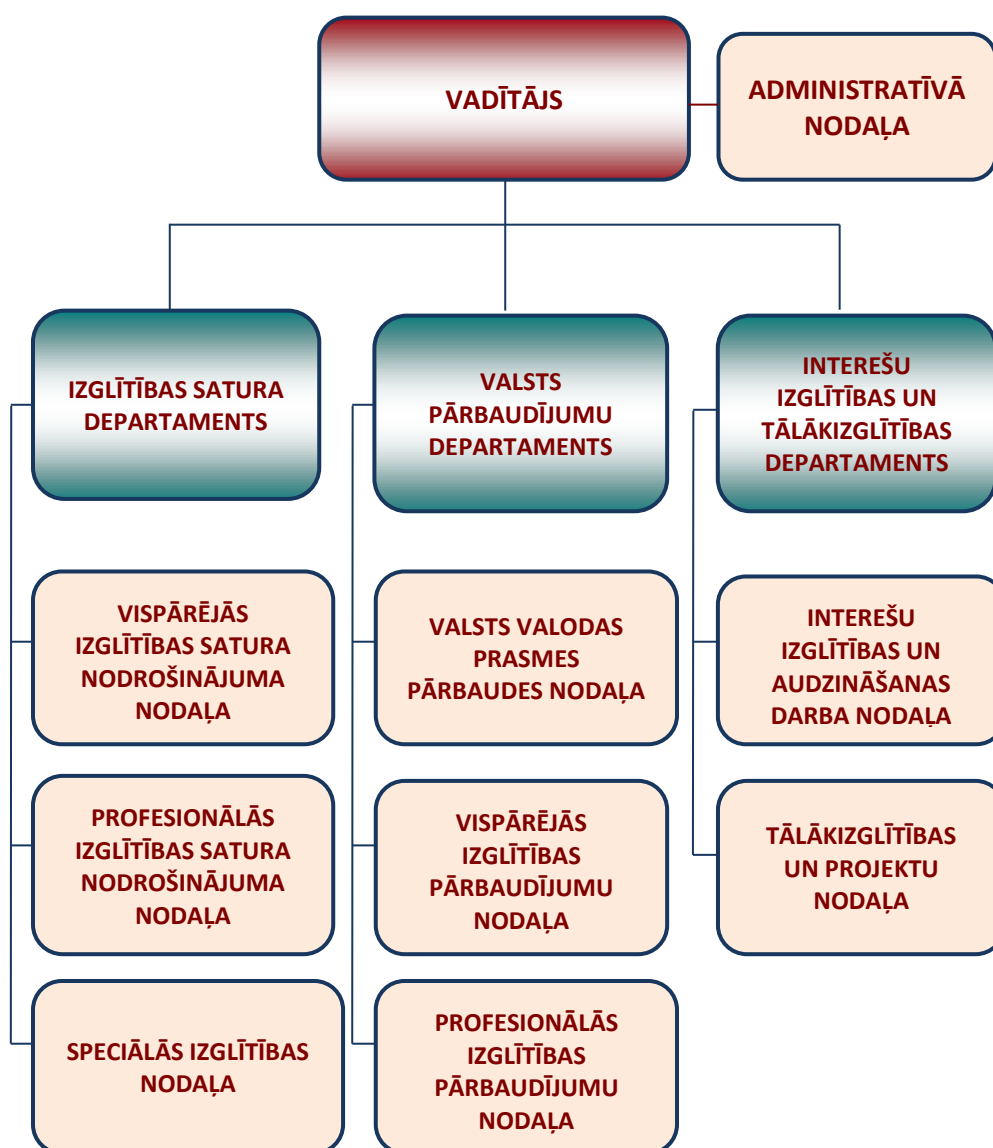
Pamatinformācija	4
Paveiktais 2013.gadā.....	6
Vispārējās izglītības saturs	6
Profesionālās izglītības saturs	12
Speciālā izglītība.....	13
Vispārējās izglītības pārbaudījumi	17
Profesionālās izglītības pārbaudījumi	20
Valsts valodas prasmes pārbaude.....	22
Pedagogu profesionālā pilnveide.....	23
Atbalsts talantīgajiem skolēniem un audzēkņiem	26
Interesu izglītība un audzināšanas darbs	32
Projekti.....	43
Finanšu resursi un iestādes darbības rezultāti	50
Personāls.....	51
Komunikācija ar sabiedrību.....	52
2014.gadā plānotie pasākumi	53

PAMATINFORMĀCIJA

Valsts izglītības satura centrs (VISC) ir izglītības un zinātnes ministra pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas izveidota 2009.gada 1.jūlijā. VISC darbību reglamentē 2009.gada 30.jūnija Ministru kabineta noteikumi Nr.682 „Valsts izglītības satura centra nolikums”.

VISC darbības mērķis ir nodrošināt iestādes funkciju un uzdevumu izpildi atbilstoši nolikumam, īstenojot valsts politiku vispārējā (arī speciālajā izglītībā), profesionālajā un interešu izglītībā.

VISC struktūrvienībā ir trīs departamenti un deviņas nodaļas (skat. 1.attēlu).

1.attēls. VISC struktūra

VISC ir šādas funkcijas:

- nodrošināt mācību satura izstrādi vispārējā izglītībā un pārraudzīt tā īstenošanu;
- nodrošināt profesionālās pamatizglītības, arodizglītības, profesionālās vidējās, profesionālās tālākizglītības, profesionālās pilnveides un profesionālās ievirzes izglītības satura izstrādi atbilstoši valsts standartiem;
- nodrošināt izglītojamo mācību sasniegumu novērtēšanu valsts pārbaudījumos vispārējā izglītībā;
- nodrošināt vienotu profesionālās izglītības valsts pārbaudījumu satura izstrādi un norisi;
- koordinēt vispārējās izglītības un profesionālās izglītības standartiem atbilstošas mācību literatūras izstrādi;
- koordinēt atbalsta sistēmas darbību, lai nodrošinātu izglītības iegūvi izglītojamajiem ar īpašām vajadzībām;
- koordinēt interešu izglītības sistēmas darbību un īstenot atbalsta pasākumus izglītojamo personības attīstībai, spēju un talantu pilnveidei;
- nodrošināt Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku sagatavošanu un norisi;
- koordinēt un īstenot pedagoģu profesionālo pilnveidi;
- nodrošināt valsts valodas prasmes pārbaudi profesionālo un amata pienākumu veikšanai, pastāvīgās uzturēšanās atļaujas saņemšanai un Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja statusa iegūšanai.

PAVEIKTAIS 2013.GADĀ

Vispārējās izglītības saturs

Galvenie uzdevumi:

- nodrošināt bērnu vecumposmam atbilstošu pirmsskolas izglītības saturu un veikt sagatavošanas darbus pamatizglītības apguvei no sešu gadu vecuma;
- modernizēt pamatizglītības saturu, akcentējot kompetenču pieeju un izveidot mācību priekšmetu standartu monitoringa sistēmu;
- koordinēt valsts izglītības standartiem atbilstošas mācību literatūras izstrādi.

Pirmsskolas un sākumskolas pēctecības nodrošināšana

Pārskata gadā sniegts atbalsts pedagogiem, kuri īsteno pirmsskolas un pamatizglītības programmas.

Notikuši 10 semināri-praktikumi pirmsskolas 5 un 6 gadīgu bērnu skolotājiem (sešgadīgo izglītojamo integrētās mācību programmas ieviesējiem) un sākumskolas 1. klašu skolotājiem pirmsskolas un sākumskolas mācību procesa pēctecības nodrošināšanai (integrēts bērncentrēts mācību process, rotaļu izmantošana, IKT). Semināros-praktikumos atklātās stundas demonstrēja pedagogi no 12 izglītības iestādēm Ikšķiles vidusskolas, Ventspils 4.vidusskolas un 2.pamatskolas, Baložu vidusskolas, Cēsu 1.pamatskolas, Talsu sākumskolas, Ikšķiles vidusskolas, Dobeles sākumskolas, Liepājas pilsētas Ezerkrasta sākumskolas un 5. vidusskolas, Rīgas 61. vidusskolas, Rēzeknes valsts poļu ģimnāzijas. Semināros pavisam piedalījās 368 dalībnieki, no tiem 168 pirmsskolas pedagogi, 157 sākumskolas pedagogi un 13 izglītības pārvalžu speciālisti ([skat. pārskatu VISC vietnē](#)).

Mācību satura pilnveide

Pieaicinot ārējus ekspertus (atbilstoši Publisko iepirkumu likumam), tika izstrādāti priekšlikumi pamatizglītības standartam kompetenču pieejā un tā ieviešanai pamatizglītībā. Galvenās vispārējās izglītības procesā attīstāmās kompetences definētas, par pamatu ņemot OECD kompetenču pieejas izpratni, un tās ir savstarpēji saistītas:

- darboties patstāvīgi un mērķtiecīgi;
- sadarboties ar citiem cilvēkiem;
- interaktīvi izmantot dažādus resursus (zināšanas, zinātniskos resursus, sociokulturālos resursus, tehniskos līdzekļus un citus).

Izstrādātie priekšlikumi pamatzglītības standarta projektam, kur izglītības saturs tverts kompetenču pieejā četrās esošajās izglītības jomās, ir iesniegti IZM.

Lai aktualizētu garīgo vērtību nozīmību izglītības procesā, stiprinātu vērtībizglītības virzību izglītības sistēmā, kā arī nodrošinātu vērtībizglītības jomā iesaistīto pētnieku, ekspertu, skolotāju un izglītības politikas veidotāju viedokļu apmaiņu, 2013.gada 1.novembrī sadarbībā ar LU Sociālo zinātņu fakultāti tika organizēta gadskārtējā konference-diskusija „Kādam būt vērtībizglītībai Latvijā vispārīzglītojošās skolās?”. Diskusiju rezultātā apzināts sabiedrības vērtību pieprasījums, izvērtēta situācija un atbildība vērtībizglītības īstenošanā, iezīmēta virzība, kas būtu jā dara, lai nodrošinātu skolēnam drošu emocionālo vidi skolā un morālās izglītības bāzi mācību procesā ([skat. pārskatu VISC vietnē](#)).

Lai aktualizētu muzeju sniegtās iespējas mācību procesā, izstrādāts metodiskais materiāls „Stunda muzejā un...”.

Īstenoti 4 diagnosticējošie darbi: 5.klasei un 9.klasei veselības izglītībā, 8.klasei ekonomiskajā izglītībā un vispārējā izglītībā 10.klasei/ profesionālajā izglītībā (1.kurss) cilvēkdrošībā. Kopā diagnosticējošo darbu veica 27 463 izglītojamais. Sagatavoti 4 pārskati par diagnosticējošo darbu rezultātiem. Diagnosticējošo darbu rezultāti parāda, ka kopumā skolēnu zināšanas veselības izglītībā, ekonomiskajā izglītībā, kā arī cilvēkdrošības jautājumos ir labas, tomēr jāpievērš uzmanība tam, lai skolēni mācētu šīs zināšanas izmantot ikdienā.

VISC un Izglītības un zinātnes ministres I.Druvietes dalība konferencē „Kādam būt vērtībizglītībai Latvijā vispārīzglītojošās skolās?”. Foto: Andris Bērziņš

Sadarbībā ar Veselības ministrijas speciālistiem uzsākta mācību priekšmetu programmu pilnveide, akcentējot veselības un drošības jautājumus pamatzglītībā un vispārējā vidējā izglītībā.

Organizēti 7 reģionāli semināri „Droša un veselīga skolas vide” – Rīgā, Rēzeknē, Kocēnos, Talsos, Cēsīs, Ventspilī, Dobelē, kuros piedalījās 235 vispārējās izglītības pedagogi. Semināru mērķis: veicināt pedagogu izpratni par iespējamiem risinājumiem, kā stiprināt savu personīgo veselību un drošību darba vietā un sniegt metodisku atbalstu, kā veicināt skolēnu izpratni par veselības un cilvēkdrošības jautājumiem, atbildīgu attieksmi un rīcību ikdienas situācijās ([skat. pārskatu VISC vietnē](#)).

Izstrādāti un tiešsaistē publiskoti 3 metodiskie materiāli par veselības un cilvēkdrošības jautājumiem: metodiskais materiāls "Dzīvnieki un tava drošība" darbam ar pirmsskolas un pamatskolas bērniem, interaktīvs metodiskais materiāls „Vesels un drošs – ikdiena tev apkārt”, metodiskais materiāls „Veselības izglītība” vidējā vispārējā un profesionālajā izglītībā. Izstrādāta interaktīva elektroniska spēle par cilvēkdrošības (t.sk. veselības) jautājumiem 7.-9.klašu skolēniem un atbalsta materiāls skolotājiem.

Lai sniegtu metodisku atbalstu pedagogiem darbam ar vērtībizglītības jautājumiem, tika izstrādāts materiāls „Vērtībizglītība 1.- 6.klasei”, kurā ietilpst interaktīvs mācību līdzeklis skolēniem un metodiskais materiāls skolotājiem.

Metodiskā materiāla „Vērtībizglītība 1.- 6.klasei”, prezentācija. Foto: VISC

Lai skolēni saistošā un interesantā veidā, izmantojot mūsdienīgas tehnoloģijas, varētu gūt zināšanas un izpratni par Eiropas Monetārās Savienības vienoto valūtu eiro, tās rašanās vēsturi un praktisko pielietojumu VISC koordinēja materiāla „8 stāsti par eiro” izstrādi, kas ir pieejams arī VISC mājaslapā.

Kopš 2004.gada ik gadu rudenī un pavasarī VISC organizē Drošības nedēļu Latvijas skolās. No 2013.gada 22.aprīļa līdz 26.aprīlim tika organizēta drošības nedēļa pirmskolas un pamatskolas bērniem "Dzīvnieki un tava drošība". Nedēļas laikā tiks aktualizēti jautājumi par sastapšanos ar svešu suni; rūpēm par dzīvniekiem, drošību tos barojot un kopjot; kukaiņu un rāpuļu kodumiem. Rīgas 41.vidusskolā notika šīs skolas pedagogu un 314 skolēnu tikšanās ar Latvijas Kinoloģiskās apvienības prezidentu Jāni Pavlovski, kurš demonstrēja, ko darīt, ja uzbrūk suns. Rudenī Drošības nedēļa notika no 23.līdz 27.septembrim, un tās laikā VISC aicināja aktualizēt jautājumus par fizisko un psihoemocionālo veselību, personisko un citu cilvēku veselību un drošību skolā, ceļā uz skolu un arī ārpuskolas aktivitātēs.

Methodiskais materiāls „8 stāsti par eiro”.
Foto: VISC

Gada laikā iespēju spēlēt iepriekšējā gadā sagatavoto vides spēli „Vesels un drošs” izmantojušas 12 izglītības iestādes. Savukārt datorspēli „Vesels un drošs” internetā VISC mājaslapā aplūkojuši/spēlējuši 2280 spēlētāji.

Veikts dabaszinātņu un matemātikas mācību satura (mācību priekšmetu standarti un VISC 2011.gadā izstrādātie mācību priekšmetu programmu paraugu projekti) savstarpējs un pēctecīgs izvērtējums, atbilstoši skolēnu vecumposmam, mūsdienu pētījumu atziņām un kompetenču pieejai šādos mācību priekšmetos: „Matemātika” 1. – 12.klasei, „Dabaszinības” 1. – 6.klasei un 10. – 12.klasei, „Bioloģija” 7. – 12.klasei, „Fizika” 8. – 12.klasei, „Ķīmija” 8. – 12.klasei un „Ģeogrāfija” 7. – 9.klasei šādos posmos;

Izstrādāti un publicēti tiešsaistē atbalsta materiāli skolotājiem (mācību stundu piemēri) „Matemātika angļiski”, „Ķīmija angļiski”, „Bioloģija angļiski”.

Uzsākta mācību priekšmetu standarta monitoringa sistēmas izveide. Īstenošanai sagatavots dabaszinātņu mācību priekšmetu standartu monitorings.

VISC konsultēja izglītības iestādes mācību priekšmetu standartu izstrādes jautājumos. Kopā ir saskaņoti 20 mācību priekšmetu standarti.

Lai nodrošinātu tiešu un nepastarpinātu informāciju par mācību satura pilnveides jautājumiem, tika organizēti 38 semināri mācību priekšmetu metodisko apvienību vadītājiem.

Mācību literatūras atbilstības vispārējās izglītības standartiem nodrošināšana

Ir izvērtēti un apstiprināti 85 mācību literatūras izdevumu komplekti (mācību literatūras izdevumu komplekta vienu uzskaites vienību veido viena mācību grāmata kopā ar tai pievienoto metodisko līdzekli un citiem mācību līdzekļiem) un mācību grāmatas. Nodrošināta VISC apstiprinātās mācību literatūras saraksta publiska pieejamība valsts vienotajā bibliotēku informācijas sistēmā „Aleph 500”.

Īstenota mācību literatūras izvērtēšanai piesaistīto recenzentu profesionālās kvalifikācijas pilnveides 16 stundu programma „Mācību grāmata mūsdienīga mācību procesa kontekstā (mācību literatūras atbilstības standartam izvērtēšana)”. Apmācīti 155 mācību literatūras recenzenti.

Organizētas divas mācību līdzekļu – mācību grāmatu izdevēju konsultatīvās padomes sēdes. Izstrādāts un publiskots tiešsaistē atbalsta materiāls pedagogiem „Skaidrojums par autortiesību un blakustiesību objektu izmantošanu mācību procesā”.

Organizēta sadarbība ar mācību literatūras izdevēju konsultatīvo padomi, kuras sastāvā ir iekļautas 11 izdevniecības (visas izdevniecības, kuras Latvijā izdod vai izplata Valsts izglītības satura centra apstiprināto mācību literatūru).

Sadarbība

VISC atzinīgi vērtē iepriekš izveidoto sadarbību ar LU Sociālo zinātņu fakultāti, Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāti, Fizikas un matemātikas fakultātes Dabaszinātņu un matemātikas izglītības centru, Veselības ministrijas speciālistiem.

Pārskata gadā notikusi veiksmīga sadarbība:

- ar Latvijas Kultūras akadēmiju, Kultūras ministriju un LR Saeimu, organizējot konkursu „Kultūras kanons 21.gadsimta jaunietim”;
- ar Rīgas Amatniecības vidusskolu un SIA „Robert BOSCH” organizēta atklātā mājturības un tehnoloģiju olimpiāde - „GAISS”;
- ar Latvijas vispārējās izglītības iestāžu mūzikas skolotāju asociāciju un Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmiju organizēta atklātā mūzikas olimpiāde;

- ar Valmieras pilsētas pašvaldību, izdevniecību „Lielvārds” un UNESCO Latvijas Nacionālo Komiteju organizēta starptautiskā izglītības konference „Iespēju Tilts izglītībai sākumskolā”;
- ar Latvijas Universitātes Vēstures un filozofijas fakultātes filozofijas nodaļu organizēta atklātā filozofijas olimpiāde „Indivīda brīvība un ētika”;
- ar Valsts Darba inspekciju organizēti 7 reģionālie semināri „Droša un veselīga skolas vide”;
- ar citām institūcijām ir tapuši vairāki metodiskie materiāli, piemēram, materiāla pirmsskolas un sākumskolas bērniem „Cieņojamies Ministru kabinetā” (izstrādāja Valsts Kanceleja), materiāls sākumskolai par graudaugu izmantošanu (izstrādāja „Rīgas Dzirnānieks”), materiāls par drošu dabas gāzes lietošanu (izstrādāja Latvijas Gāze).

Profesionālās izglītības saturs

Galvenie uzdevumi:

- ieviest Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūru;
- pilnveidot profesiju standartus un profesionālās izglītības programmas atbilstoši tautsaimniecības attīstībai;
- izveidot un ieviest pastāvīgi darbojošās nozaru ekspertu padomes līdzdalības nodrošināšanai profesionālās izglītības satura noteikšanā.

Nodrošināta profesionālās izglītības satura pārstrukturēšana sadarbībā ar darba devējiem, ievērojot Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūru un izmantojot elastīgu modulveida izglītības ieguvu – izstrādāts 1 profesionālās sākotnējās izglītības modulveida satura programmu paraugs.

Izstrādāti un ekspertēti 74 profesiju standarti. Izstrādātas divas izglītības programmas darba aizsardzībā. Sniegtas 569 konsultācijas profesionālās izglītības iestādēm. Izsniegti 87 atzinumi 40 profesionālās izglītības iestādēm par 166 profesionālās izglītības programmu atbilstību normatīvajiem aktiem.

VISC izveidotā darba grupa izstrādāja profesionālās pilnveides izglītības programmu divus paraugus – „Darba aizsardzība pamatlīmeņa zināšanu izglītības programmas paraugu” (60 stundas), un „Darba aizsardzības specializēto zināšanu izglītības programmas paraugu” (40 stundas).

VISC 2013.gadā izstrādājis informatīvo ziņojumu "Par profesionālās izglītības satura reformu", lai atbilstoši Izglītības attīstības pamatnostādņem nodrošinātu profesionālās izglītības atbilstību darba tirgus prasībām, paaugstinātu tās pievilcību, kā arī nostiprinātu sadarbību ar sociālajiem partneriem un kopumā sekmētu stratēģijas „ES 2020” mērķu īstenošanu.

VISC 2013.gadā ir turpinājis darbu Eiropas Sociālā fonda darbības programmas “Cilvēkresursi un nodarbinātība” papildinājuma 1.2.1.1.1.apakšaktivitātes projektā “Nozaru kvalifikāciju sistēmas izveide un profesionālās izglītības pārstrukturizācija”. Projekta ietvaros tika veikta 12 nozaru izpēte izglītības vajadzībām, t.sk. apzinot nozares robežas Latvijā, identificējot profesijas, kuras pastāv nozarē, bet nav Profesiju klasifikatorā, nosakot nozares un to sektoru izaugsmes iespējas turpmākajos trijos gados – darbaspēka nepieciešamību, tā profesionālās kompetences. Tā rezultātā tika izveidoti nozaru apraksti un nozares kvalifikāciju struktūras. Projekta ietvaros uzsākta modulāro programmu izstrāde, ieviešot sasniedzamos rezultātus.

Speciālā izglītība

Galvenie uzdevumi:

- palīdzēt nodrošināt izglītojamiem ar speciālām vajadzībām kvalitatīvu, viņu spējām un attīstības līmenim atbilstošu izglītības procesu;
- nodrošināt Valsts pedagoģiski medicīniskās komisijas (VPMK) darbību un sadarbību ar pašvaldību pedagoģiski medicīniskajām komisijām;
- īstenot starptautisko sadarbību un piedalīties starptautiskajās programmās un projektos;
- sniegt metodisku un praktisku palīdzību pašvaldībām un to institūcijām speciālās izglītības jomā.

Pārskata periodā VISC Speciālās izglītības nodaļa sniedza informāciju dažādām mērķgrupām par aktualitātēm iekļaujošajā izglītībā, organizējot dažādus seminārus pirmsskolas izglītības iestādēm, speciālajām izglītības iestādēm u.c..

- 2013.gada janvārī notika seminārs vispārīzglītojošo skolu direktoru vietniekiem mācību darbā „Aktualitātes iekļaujošajā izglītībā”. Semināra dalībnieki informēti par normatīvo dokumentu bāzi iekļaujošajā izglītībā, pirmsskolas un sākumskolas pēctecību mācību saturā un procesā. Pedagoģi iepazīstināti ar Valsts pārbaudes darbu organizāciju un atbalsta pasākumiem valsts pārbaudes darbos.
- 2013.gada martā notika pieredzes apmaiņas seminārs pirmsskolas izglītības iestāžu vadītājiem un metodiķiem Rīgas pirmsskolas izglītības iestādē „Dardedze”. Seminārā pārrunātas speciālās pirmsskolas izglītības programmas, īpaši pievēršot uzmanību speciālajai pirmsskolas izglītības programmai izglītojamiem ar jauktiem attīstības traucējumiem.
- Maijā notika seminārs Garkalnes vidusskolā, kurā skola sniedza ieskatu izglītības iestādes pedagoģiskajā darbā ar pirmsskolas vecuma bērniem un iekļaujošās izglītības atbalsta komandas darbu. Semināra dalībniekiem sniegta lekcija par uzvedības traucējumiem un palīdzības iespējām pirmsskolas vecuma bērniem.
- 2013.gada oktobrī sadarbībā ar projektu „Izglītojamo ar funkcionāliem traucējumiem atbalsta sistēmas izveide” notika seminārs pirmsskolas izglītības iestāžu pedagogiem „Palīdzības iespējas bērniem ar funkcionāliem traucējumiem agrīnajā vecumā”, kurā skaidrots par agrīno pirmsskolas vecuma bērnu attīstības izvērtēšanu un aktualitātēm speciālajā izglītībā.
- 2013.gada decembrī Rīgas 3. speciālajā pamatskolā notika seminārs speciālo skolu direktoru vietniekiem. Semināra dalībnieki informēti par aktualitātēm speciālo izglītības programmu licencēšanā un īstenošanā speciālajās skolās, kā arī iepazīstināti ar mācību priekšmetu programmu paraugiem speciālās pamatizglītības programmas

Īstenošanai izglītojamiem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem vai vairākiem smagiem attīstības traucējumiem un par speciālo izglītību Japānā.

VISC Speciālās izglītības nodaļa sniedza 620 konsultācijas par izglītojamo ar speciālām vajadzībām attīstības izvērtēšanu, par atbilstošās speciālās izglītības programmas ieteikšanu, atbalsta pasākumiem, individuālā izglītības plāna izveidi un īstenošanu, mācību procesa organizēšanu izglītojamiem ar dažādām speciālām vajadzībām.

Izstrādāti metodiskie ieteikumi pedagogiem un vecākiem „Vadlīnijas bērnu un pusaudžu attīstības izvērtēšanai”, un izstrādāta procesu karte izglītojamā speciālo vajadzību apzināšanai un pakalpojuma saņemšanai izglītības iestādēs (tajā skaitā pirmsskolas izglītības iestādēs).

Speciālās izglītības nodaļas speciālisti sadarbībā ar Liepājas speciālās internātpamatskolas skolotāju grupu izveidoja jaunus mācību priekšmetu programmas paraugus speciālās pamatizglītības programmas īstenošanai izglītojamiem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem vai vairākiem smagiem attīstības traucējumiem, divos variantos.

2013. gadā turpinājās sadarbība ESF projektā „Izglītojamo ar funkcionāliem traucējumiem atbalsta sistēmas izveide”. Sadarbībā ar minēto projektu Speciālās izglītības nodaļas speciālisti apguva tālākizglītības kursus „Agrīnās lasītprasmes attīstības rādītāju DIBELS Next sistēma” un ieguva tiesības lietot DIBELS Next metodi izglītojamo lasītprasmes pārbaudei.

Valsts pedagoģiski medicīniskās komisijas darbība

2013. gadā Valsts un pašvaldību pedagoģiski medicīniskās komisijas organizēja savu darbību atbilstoši Ministru kabineta 2012. gada 16.oktobra noteikumu Nr.702 „Noteikumi par pedagoģiski medicīniskajām komisijām” prasībām. Tajos noteikti plašāki pašvaldību pedagoģiski medicīnisko komisiju pienākumi, līdz ar to lielākam izglītojamo skaitam dota iespēja saņemt nepieciešamo pakalpojumu dzīves vietas tuvumā.

No 2013. gada Valsts un pašvaldību pedagoģiski medicīniskās komisijas strādā vienotā datu bāzē, kura ir reģistrēta Datu valsts inspekcijā. Visu pedagoģiski medicīnisko komisiju vadītāji divos semināros tika apmācīti darbam ar vienoto datu bāzi. Par datu ievadi vienotajā datu bāzē un to konfidencialitāti atbild katras pedagoģiski medicīniskās komisijas vadītājs.

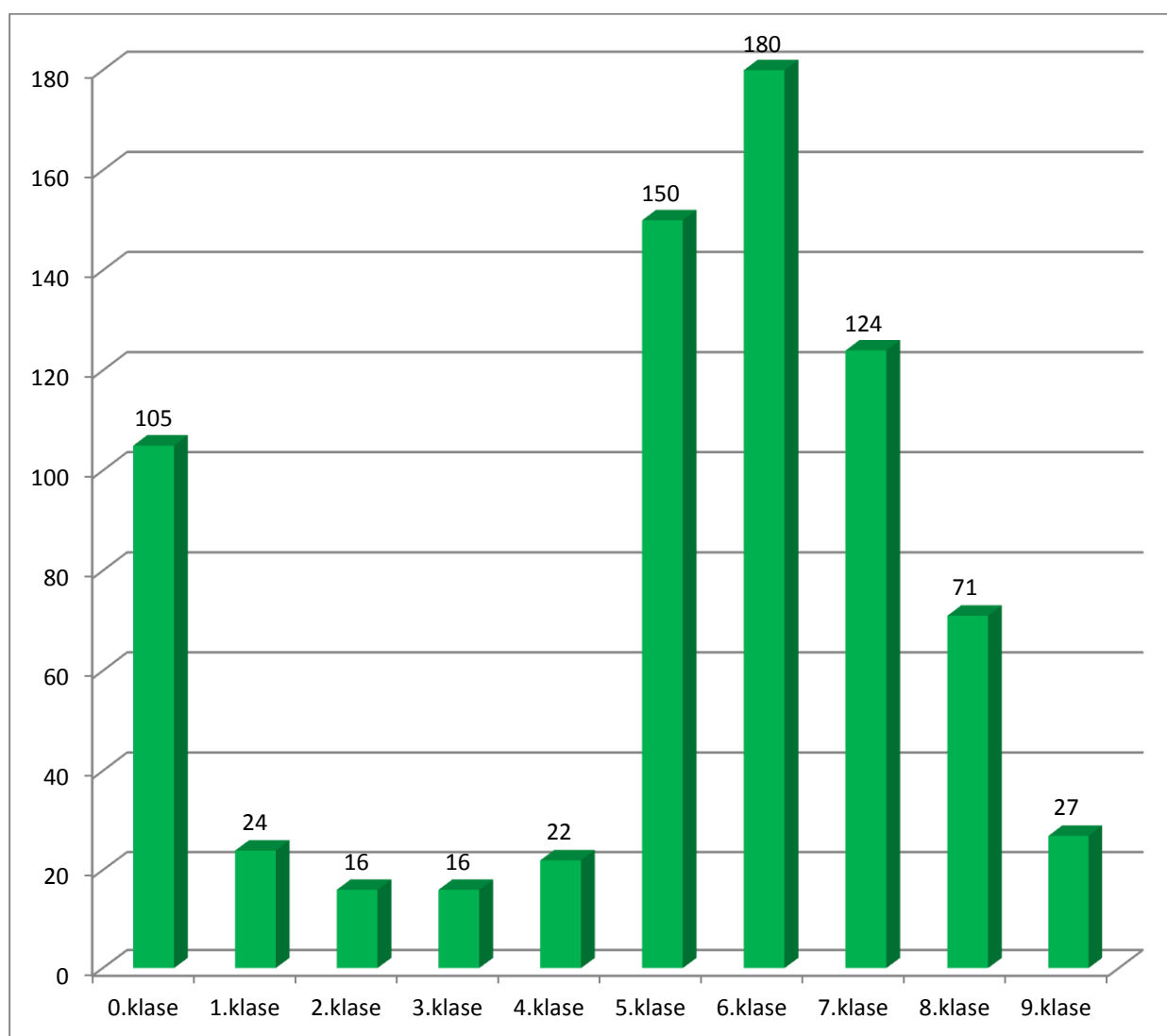
2013. gadā notika 81 Valsts pedagoģiski medicīniskās komisijas (VPMK) sēde, no tām 4 bija izbraukuma sēdes – Cēsu internātpamatskolā – rehabilitācijas centrā (2 reizes), Tukuma vakara un neklātienes vidusskolā, Valmieras Iekļaujošās izglītības atbalsta centrā.

2013. gadā VPMK izvērtēja 761 izglītojamā spējas, attīstības līmeni un veselības stāvokli, izsniedzot atzinumu par atbilstošu izglītības programmu. VPMK sēdēs sniegtas 36 konsultācijas bērna vecākiem vai pedagogiem.

No VPMK izvērtēto izglītojamo skaita 588 izglītojamie (77%) mācās latviešu valodā, bet 173 izglītojamie (23%) mācās mazākumtautību valodā.

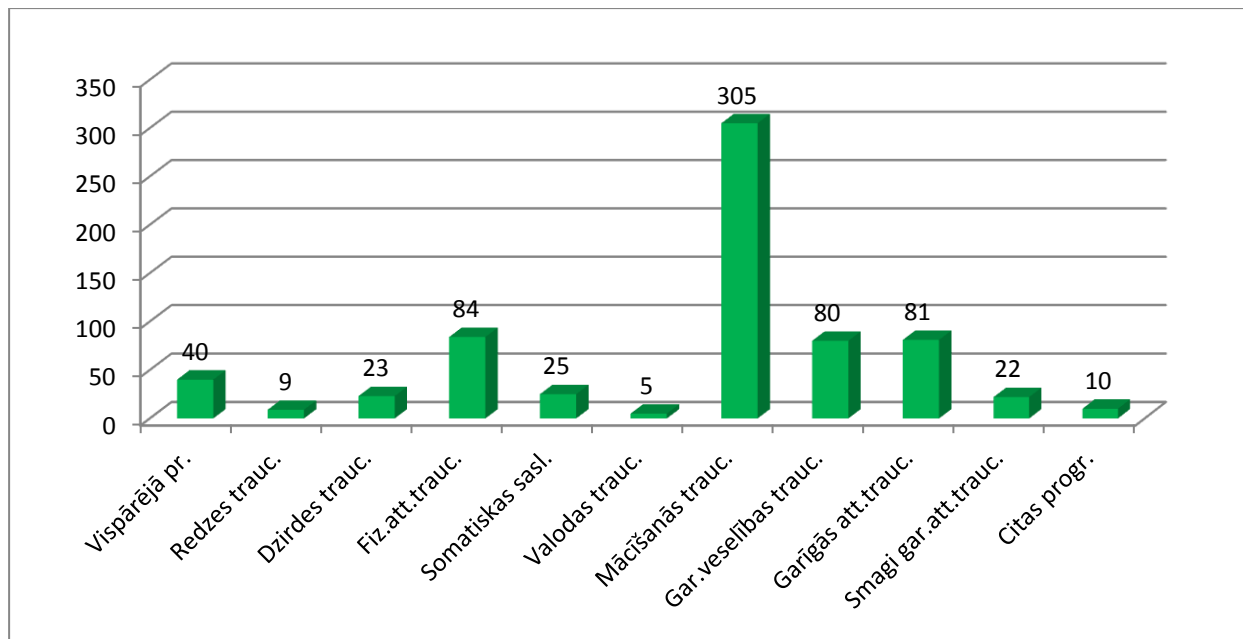
VPMK no visiem izskatītajiem izglītojamajiem 478 (63%) bija zēni, bet 283 (37%) – meitenes.

No kopējā VPMK izvērtēto izglītojamo skaita 10 izglītojamiem ieteikta kāda no pirmsskolas izglītības programmām. Visvairāk izglītojamo VPMK izvērtēti pamatzglītības posmā (skat. 2.attēlu).

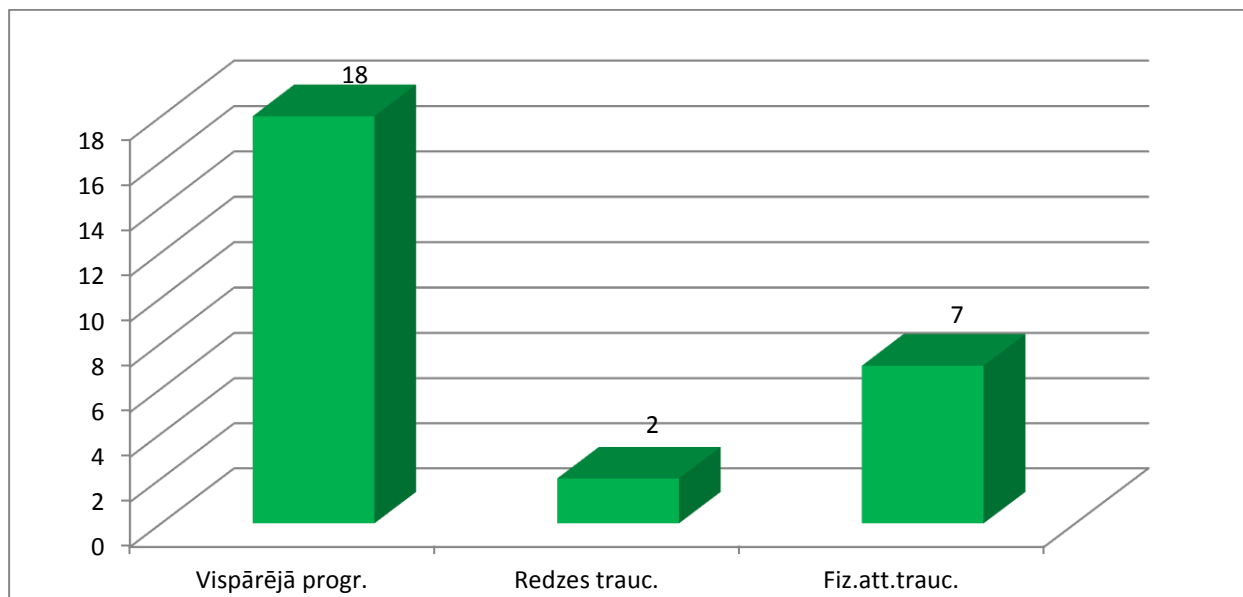
2.attēls. VPMK apmeklējošo izglītojamo sadalījums pa klasēm

VPMK pamatzglītības posmā izvērtētajiem izglītojamajiem ieteikusi šādas izglītības programmas (skat. 3.attēlu):

3.attēls. VPMK pamatzglītības posmā izvērtētajiem ieteiktās izglītības programmas

VPMK vidējās izglītības posmā izvērtēja 27 izglītojamo spējas, attīstības līmeni un veselības stāvokli. Vidējās izglītības posmā izvērtētajiem izglītojamajiem ieteiktas šādas izglītības programmas (skat. 4.attēlu):

4.attēls. VPMK vidējās izglītības posmā izvērtētajiem ieteiktās izglītības programmas

Pārskata periodā darbojās 61 pašvaldību pedagoģiski medicīniskā komisija, kurās kopumā gada laikā izvērtētas 7241 izglītojamo spējas, attīstības līmenis un veselības stāvoklis, kā arī sniegts atbilstošs atzinums par izglītojamajam piemērotāko izglītības programmu.

Vispārējās izglītības pārbaudījumi

Galvenie uzdevumi:

- sagatavot valsts pārbaudes darbus vispārējā izglītībā 2012./2013. m.g.;
- nodrošināt valstī vienotu valsts pārbaudes darbu organizāciju un norisi 2012./2013.m.g.;
- nodrošināt valsts pārbaudes darbu satura izstrādi pamatizglītībā un vispārējā vidējā izglītībā 2013./2014.m.g.;
- izstrādāt 2013./2014.m.g.valsts pārbaudes darbu norises grafiku;
- veikt svešvalodu eksāmenu rezultātu pielīdzināšanu atbilstoši Eiropas vienotajai valodas prasmes līmeņu sistēmai.

2013.gadā sagatavoti 30 valsts pārbaudes darbi un nodrošināta to norise, veikta izglītojamo mācību sasniegumu vērtēšana 11 centralizētajos eksāmenos. 985 centralizēto eksāmenu vērtētāji veikuši 3653 9.klases izglītojamo un 64594 vispārējās vidējās izglītības izglītojamo darbu novērtēšanu.

Izsniegti 3653 sertifikāti par pamatizglītības apguvi un 24225 sertifikāti par vispārējās vidējās izglītības apguvi.

Izskatītas 115 apelācijas no 94 personām par vērtējuma pārskatīšanu centralizētajos eksāmenos 2012./2013.mācību gadā.

2012./2013.mācību gada valsts pārbaudes darbu norisē tika nodrošināti dažādi atbalsta pasākumi ieskaitēs un eksāmenos pamatizglītībā un 53 izglītojamajiem centralizētajos eksāmenos.

Veikta valsts pārbaudes darbu rezultātu apkopošana un analīze – apkopota no izglītības iestādēm saņemtā informācija elektroniskā veidā par mācību sasniegumiem necentralizētajos valsts pārbaudes darbos, veikta visu valsts pārbaudes darbu rezultātu analīze un publicēta interneta mājas lapā.

Elektroniski sagatavots 2012./2013.mācību gada valsts pārbaudes darbu krājums.

2013.gadā veiksmīgi administrētas piecas informāciju sistēmas – Valsts pārbaudījumu informācijas sistēma, centralizēto eksāmenu rezultātu datu bāze, centralizēto eksāmenu vērtētāju pieteikšanās sistēma, Valsts pārbaudījumu elektroniskā piegādes sistēma un centralizēto eksāmenu kārtojušo reģistrācijas sistēma. Turpinās Valsts pārbaudījumu informatizācijas sistēmas 2.kārtas izstrāde, kas nodrošinās efektīvu un ātru informācijas apriti starp iesaistītajām pusēm un paātrinās arī centralizēto eksāmenu rezultātu datu apstrādi.

Vēstures skolotāju biedrības vasaras-dienas kursi Preiļos 2013.gada 31.jūlijā. Foto: Valdis Klišāns

Organizēti divi semināri pašvaldību izglītības speciālistiem par valsts pārbaudes darbu organizāciju.

Centralizētajos eksāmenos fizikā, ķīmijā un bioloģijā trešo gadu tika ietverta izglītojamo pētniecisko prasmju novērtēšana mācību procesa laikā.

Sadarbībā ar Latvijas Universitātes Humanitāro zinātņu fakultāti 2011.gadā tika izstrādāts pētījums par izglītojamo sasniegumu centralizētajos svešvalodu eksāmenos pielīdzināšanu Eiropas valodu apguves līmeņiem. Pamatojoties uz pētījuma rezultātiem, sadarbībā ar Latvijas valodu skolotāju asociāciju 2012.gadā tika izstrādāta svešvalodu centralizēto eksāmenu rezultātu pielīdzināšanas Eiropas valodu apguves līmeņiem metodika. 2012./2013.mācību gadā sertifikātā par vispārējās vidējās izglītības ieguvu tika norādīta arī izglītojamo sasniegumu atbilstība Eiropas valodu apguves līmeņiem no B1 līdz C1.

*Tikšanās ar Latviešu valodas un literatūras skolotāju asociācijas pārstāvjiem I.Ziedoņa vasarnīcā 2013.gadā.
Foto: Irēna Prikule*

Izvērtējot 2012./2013.mācību gada angļu valodas centralizētā eksāmena norisi mācību procesa laikā un izglītojamo snieguma rezultātus eksāmenā, visu svešvalodu centralizēto eksāmenu norise 2013./2014.mācību gadā rīkota 2014.gada martā.

Īstenojot IZM reformas vispārējā izglītībā, turpinās noteikto valsts pārbaudījumu par vispārējās vidējās izglītības apguvi izvērtēšana. Izglītības kvalitātes paaugstināšanai izstrādāts rīcības plāns diagnosticējošo darbu ieviešanai pamatizglītībā un vispārējā vidējā izglītībā. Lai noteiktu skolēnu sasniegumu atbilstību mācību posma standartā izvirzītajām prasībām un uzlabotu skolēnu sasniegumus mācību procesa laikā, 3.un 6.klases ieskaites tika aizstātas ar diagnosticējošajiem darbiem. Uzsāktas diskusijas par obligātā dabaszinātņu eksāmena ieviešanu vispārējā vidējā izglītībā.

Izstrādāts metodiskais materiāls „Ieteikumi, gatavojoties valsts pārbaudes darbam Latvijas un pasaules vēsturē”, „2012./2013.mācību gada centralizētā eksāmena svešvalodās rezultāti, secinājumi un ieteikumi” un „Kā gatavoties diagnosticējošajam darbam ar kombinētu mācību saturu 3.klasei”.

Profesionālās izglītības pārbaudījumi

Galvenie uzdevumi:

- sagatavot centralizēto profesionālās kvalifikācijas eksāmenu programmas un eksāmenu saturu;
- veikt atbalsta pasākumus centralizēto profesionālās kvalifikācijas eksāmenu savlaicīgas sagatavošanas un precīzas norises nodrošināšanas izstrādei un sniegšanai;
- izvērtēt un saskaņot profesionālās pamatizglītības, arodizglītības, profesionālās vidējās izglītības un profesionālās tālākizglītības programmas īstenojošo izglītības iestāžu sagatavotos profesionālās kvalifikācijas eksāmenu materiālus - profesionālās kvalifikācijas eksāmenu programmas, profesionālās kvalifikācijas eksāmenu teorētisko un praktisko daļu norises darbību laikus, profesionālās kvalifikācijas eksāmenu uzdevumus un vērtēšanas kritērijus;
- organizēt eksāmenu norisi.

Lai nodrošinātu kvalitatīvu profesionālās kvalifikācijas eksāmenu satura sagatavošanu un šo eksāmenu sekmīgu norisi profesionālās pamatizglītības, arodizglītības, profesionālās vidējās izglītības un profesionālās tālākizglītības programmu noslēgumā, tika izveidotas 40 darba grupas, kuras izstrādāja eksāmenu programmas un aktualizēja vai izveidoja jaunas centralizēto profesionālās kvalifikācijas eksāmenu uzdevumu bankas, kā arī izstrādāja eksāmenu uzdevumu vērtēšanas kritērijus 63 profesionālajām kvalifikācijām, ievērojot 2012./2013.mācību gada eksāmenu rezultātus, eksaminācijas komisiju ieteikumus un aktualitātes nozarē.

Tika sagatavots vienots saturs 70 centralizētajiem profesionālās kvalifikācijas eksāmeņiem. Sagatavots saturs 28 ESF finansēto izglītības programmu profesionālās kvalifikācijas eksāmeņiem (*Eiropas Sociālā fonda projekts „Profesionālās izglītības programmu, pamatprasmju un kompetenču apguve izglītības un profesionālās karjeras turpināšanai” vienošanās numurs 2010/0284/1DP/1.2.1.1.3/10/IPIA/VIAA/001*).

Sagatavots eksāmena saturs 6 centralizētajiem profesionālās kvalifikācijas eksāmeņiem otras profesionālās kvalifikācijas ieguvei.

Saskaņoti 93 centralizēto profesionālās kvalifikācijas eksāmenu teorētisko daļu norises darbību laiki un 62 centralizēto profesionālās kvalifikācijas eksāmenu praktisko daļu norises darbību laiki.

Organizēta visu centralizēto profesionālās kvalifikācijas eksāmenu satura ekspertīze, iesaistot attiecīgo tautsaimniecības nozaru ekspertus.

Sniegtas konsultācijas 78 profesionālās izglītības iestādēm par eksāmenu materiālu sagatavošanu atbilstoši metodikai un aktuālajiem normatīvajiem dokumentiem.

Izstrādāti un ievietoti elektroniskajā saziņas vidē reģistrētajiem lietotājiem atbalsta materiāli eksaminācijas institūcijām – ar profesionālās kvalifikācijas eksāmeniem saistīto dokumentu paraugi, dokumentu sagataves, metodiskie ieteikumi, atgādinājumi un cita aktuāla informācija.

Izvērtēti un saskaņoti 94 profesionālās kvalifikācijas eksāmenu materiāli, kurus sagatavojušas profesionālās pamatizglītības, arodizglītības vai profesionālās vidējās, izglītības programmas īstenojošās izglītības iestādes, 99 profesionālās kvalifikācijas eksāmena materiāli ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanai, 999 profesionālo tālākizglītību īstenojošo izglītības iestāžu iesniegtie eksāmenu materiāli.

Mācību gada sākumā apkopota informācija par attiecīgajā mācību gadā izglītības iestādēs plānotajiem profesionālās kvalifikācijas eksāmeniem.

Saplānots centralizēto profesionālās kvalifikācijas eksāmenu teorētisko daļu norises laiks. Apkopoti profesionālās kvalifikācijas eksāmenu norises grafiki, un apkopojums publicēts VISC mājaslapā.

15 profesionālajām kvalifikācijām nodrošināta eksāmena teorētiskās daļas norise tiešsaistē.

Apkopoti un publicēti VISC mājas lapā eksaminācijas institūciju iesūtītie eksāmenu rezultātu kopsavilkumi.

Notikusi sadarbība ar Nozaru ekspertu padomēm ESF projekta „Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana” (vienošanās Nr. 2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001) ietvaros ar mērķi iepazīstināt tautsaimniecības nozaru speciālistus ar profesionālās kvalifikācijas eksāmenu organizāciju un aktivizēt tautsaimniecības nozaru speciālistu iesaistīšanos profesionālās kvalifikācijas eksāmenu sagatavošanas procesā un mācību sasniegumu novērtēšanas procesā. Sniegta informācija visām 12 Nozaru ekspertu padomēm par atbilstošo profesionālās kvalifikācijas eksāmenu rezultātiem 2011./2012.mācību gadā.

Sadarbībā ar visām Nozaru ekspertu padomēm apkopota informācija par nozaru speciālistiem, kuri piedalās profesionālās kvalifikācijas eksāmenu eksaminācijas komisiju darbā. Projekta ietvaros sniegts atbalsts darba grupai, kas aprobēja alternatīvas mācību sasniegumu novērtēšanas formas izstrādi.

Eksāmenu sagatavošanas posmā un to satura ekspertīzē iesaistīti Nozaru ekspertu padomju ieteiktie speciālisti. Ekspertētis saturs 93 profesionālās kvalifikācijas eksāmeniem.

Valsts valodas prasmes pārbaude

Galvenie uzdevumi:

- nodrošināt valsts valodas prasmes pārbaudi profesionālo un amata pienākumu veikšanai, pastāvīgās uzturēšanās atļaujas saņemšanai un Eiropas Savienības (ES) pastāvīgā iedzīvotāja statusa iegūšanai.

Lai nodrošinātu iespēju citvalodīgajiem Latvijas iedzīvotājiem konkurēt darba tirgū un pretendēt uz pastāvīgās uzturēšanās atļaujas saņemšanu LR vai ES pastāvīgā iedzīvotāja statusa iegūšanu, 34 Latvijas pilsētās un Maskavā kopumā organizētas 268 valsts valodas prasmes pārbaudes (VVPP).

VVPP trīs valodas prasmes līmeņos kārtoja 9625 personas, no kurām 7575 personas jeb 78,7% saņēma valsts valodas prasmi apliecināšu dokumentu. Pārbaudi kārtoja 6748 personas, kas apguva valsts valodu neformālās izglītības programmā "Valsts valodas apguve" (Nodarbinātības valsts aģentūras finansētie kursi bezdarbniekiem un darba meklētājiem), kā arī 513 personas, kuras mācījās latviešu valodu Sabiedrības integrācijas fonda nodrošinātajosursos.

Valsts valodas prasmes pārbaudēs 28% pretendentu ieguva valsts valodas prasmes pamata (A) līmeņa, 34% vidējā (B) līmeņa un 17% augstākā (C) līmeņa valsts valodas prasmes apliecības. VVPP nenokārtoja 21% pretendentu.

Kopumā visos trīs līmeņos populārākas pretendentu profesijas bija pārdevējs, šuvējs, pavārs un autovadītājs. Detalizētāk iepazīties ar 2013.gada VVPP statistiku iespējams [VISC vietnē](#).

2013.gadā sagatavoti 36 trīs līmeņu (pamata, vidējā un augstākā) valsts valodas prasmes pārbaudes materiālu komplekti 4 prasmēs (lasītprasmē, rakstītprasmē, klausīšanās prasmē un runātprasmē) – kopā 144 testu un uzdevumu komplekti.

Notikuši 16 standartizācijas semināri VVPP komisijas locekļiem. 120 personas apmeklēja bezmaksas konsultācijas par VVPP.

Izsniegti 383 valsts valodas prasmes apliecību dublikāti.

Pedagogu profesionālā pilnveide

Galvenie uzdevumi:

- organizēt profesionālās izglītības pedagogu profesionālās pilnveides pasākumus.

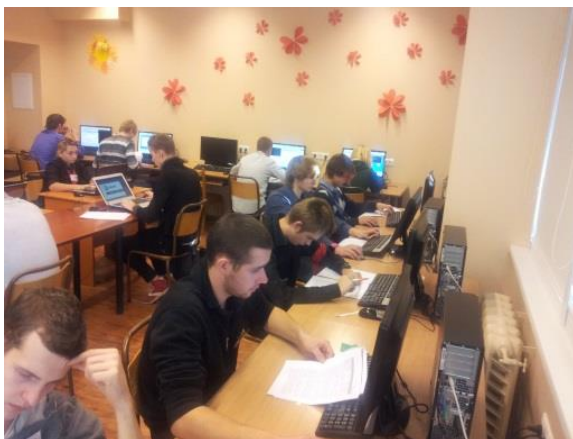
Profesionālās izglītības pedagogu profesionālās pilnveides pasākumi

2013.gadā organizēti 14 profesionālās pilnveides semināri profesionālās izglītības iestāžu pedagogiem un 2 profesionālās izglītības iestāžu profesionālās meistarības konkursi. Tajos piedalījās 677 pedagogi un 233 audzēkņi.

Notikuši šādi semināri un konkursi:

- pirmo reizi organizēts Latvijas profesionālās izglītības iestāžu audzēkņu profesionālās meistarības konkurss „Lauksaimniecības tehnika” un lauksaimniecības nozares profesijas pedagogu seminārs, kas notika sadarbībā ar pasākuma „Lauki ienāk pilsētā 2013” organizatoriem;
- seminārs un konkurss profesionālās izglītības iestāžu IT specialitāšu pedagogiem un audzēkņiem Profesionālās izglītības kompetences centrā „Rīgas Tehniskā koledža”, piedalījās 44 pedagogi un 18 audzēkņi;
- Latvijas Profesionālās izglītības iestāžu audzēkņu biznesa plānu konkurss un seminārs pedagogiem Jēkabpils Agrobiznesa koledžā, piedalījās 45 pedagogi un 23 audzēkņi, kā labākie republikā izvirzīti 15 biznesa plāna darbi;
- profesionālās izglītības enerģētikas profesiju pedagogu un audzēkņu profesionālās meistarības konkurss un seminārs A/S „Sadales tīkls” Mācību centrā, piedalījās 12 pedagogi un 20 audzēkņi.
- seminārs profesionālās izglītības iestāžu direktoru vietniekiem mācību darbā Valsts izglītības satura centrā, piedalījās 71 pedagogs;
- profesionālās izglītības iestāžu ēdināšanas pakalpojumu un viesmīlības profesiju pedagogu profesionālās pilnveides seminārs "Mūsdienu tendences Latvijas gastronomijā" Profesionālās izglītības kompetences centrā „Kandavas Valsts lauksaimniecības tehnikums”, piedalījās 59 pedagogi;
- seminārs profesionālās izglītības iestāžu automehāniķu specialitāšu pedagogiem Profesionālās izglītības kompetences centrā „Rīgas Tehniskā koledža”, piedalījās 45 pedagogi;
- profesionālās izglītības iestāžu audzēkņu un pedagogu koka skulptūru plenērs “Ventas sirds koka rokās” Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma profesionālajā vidusskolā, piedalījās 20 pedagogi un 20 audzēkņi;

- konkurss „Krēsls 2013” profesionālās izglītības iestāžu kokapstrādes specialitāšu pedagogiem un audzēkņiem Rīgas Amatniecības vidusskolā, piedalījās 30 pedagogi un 53 audzēkņi;
- 5. Baltijas valstu profesionālās izglītības iestāžu apdares darbu skolotāju profesionālās meistarības konkurss un seminārs Limbažu Profesionālajā vidusskolā, piedalījās 32 pedagogi;
- Latvijas profesionālās izglītības iestāžu izglītojamo profesionālās meistarības konkurss un seminārs "Lauksaimniecības tehnika" SIA Dojus Latvija un pasākumā „Lauki ienāk pilsētā”, piedalījās 12 pedagogi un 20 audzēkņi;
- seminārs profesionālās izglītības iestāžu direktoru vietniekiem audzināšanas darbā VSIA „Rīgas Pārtikas ražotāju vidusskolā”, piedalījās 60 pedagogi;
- seminārs profesionālās izglītības iestāžu tūrisma un viesmīlības profesiju pedagogiem Smiltenes Valsts tehnikumā- profesionālajā vidusskolā, piedalījās 30 pedagogi;
- konkurss profesionālās izglītības iestāžu audzēkņiem "Elektronīkis 2013" un seminārs elektronikas profesiju pedagogiem Profesionālās izglītības kompetences centrā „Rīgas Tehniskā koledža”, piedalījās 18 pedagogi un 12 audzēkņi;
- praktiskās darbības seminārs "Rokas elektroinstrumentu pielietošana kokizstrādājumu izgatavošanā "profesionālās izglītības iestāžu kokapstrādes profesiju pedagogiem Rīgas Pārdaugavas profesionālajā vidusskolā, piedalījās 38 pedagogi un 32 audzēkņi;
- seminārs profesionālās izglītības iestāžu dienesta viesnīcu vadītājiem un audzinātājiem Ogres Valsts tehnikumā, piedalījās 86 pedagogi un 32 audzēkņi.
- konkurss un seminārs Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas nozares 2 apakšnozarēs – datorsistēmu tehniķiem un programmēšanas tehniķiem Valsts Priekuļu un Jāņmuižas tehnikumā, piedalījās 60 pedagogi un 19 audzēkņi;

Konkurss un seminārs Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas nozares 2 apakšnozarēs – datorsistēmu tehniķiem un programmēšanas tehniķiem Valsts Priekuļu un Jāņmuižas tehnikumā. Foto: VISC

Atbalstītāji, kuri ieguldījuši gan materiālo, gan finansiālo, gan intelektuālo atbalstu - bezatlīdzības lekcijas, konsultācijas, balvas audzēkņiem un pedagogiem, publicitātei pasākumu nodrošināšanā: Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padome, biedrība „Lauksaimniecības tehnikas ražotāju un tirgotāju asociācija”, biedrība "Zemnieku Saeima", Latvijas Lauksaimniecības kooperatīvu asociācija, SIA "Amazone", SIA "DOJUS Latvija", SIA „Konekesko Latvija”, SIA „STOKKER AGRITECH”, SIA "TTS Tooltechnic Systems", SIA "Krāsu serviss", SIA "Festo", „Wess instrumenti un tehnika” (Metabo), „Mak Serv” (Makita), Meko Tex” (Mafell), „DeWALT”, „Rebir”, Latvijas Elektrotehnikas un elektronikas rūpniecības asociācija (LEtERA), SIA „Mikrotīkls”, AS „SAF Tehnika”, SIA „FESTO”, Latvijas Elektrorūpniecības Biznesa inovāciju centrs, SIA „J.Smilgas Tehnoloģiskais birojs”, SIA „Hanzas Elektronika”, SIA „BELAM”, SIA kompānija „NA”, viesnīca „Brūzis”, Latvijas Viesnīcu un restorānu asociācija, "Henkel", Akzo Nobel Baltics, SIA „Sakret”, "Saint Gobain", SIA „Color Expert-Storch LV”, SIA „STIHL”, SIA „Infleks”, SIA „Robert BOCH, Latvija”, SIA „Campus”, SIA „Rietumu nafta”, B/N „Kurši”, Kuldīgas novada dome, SIA „Gemoss”, Jaunmoku pils, SIA „Astro”, SIA „Pūres šokolāde”, AS „Sadales Tīkls”, Jēkabpils pilsētas dome, AS „Swedbank”, SIA „Severstal”, Latvijas Darba devēju konfederācija.

Atbalsts talantīgajiem skolēniem un audzēkņiem

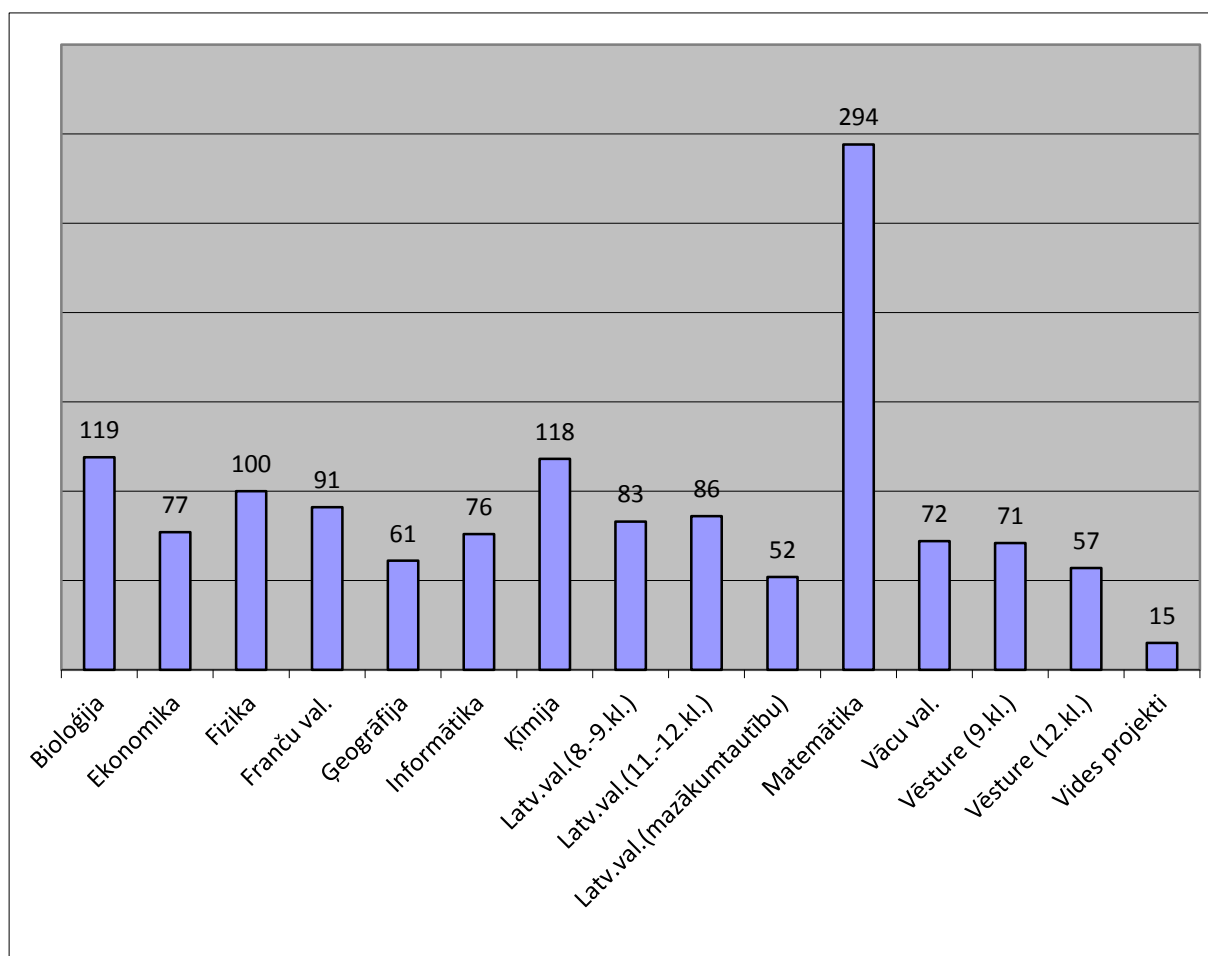
Galvenie uzdevumi:

- apzināt valstī talantīgos izglītojamos;
- veicināt talantīgo jauniešu līdzdalību starptautiskajās mācību priekšmetu olimpiādēs;
- veicināt zinātniski pētniecisko darbību.

Mācību priekšmetu olimpiādes

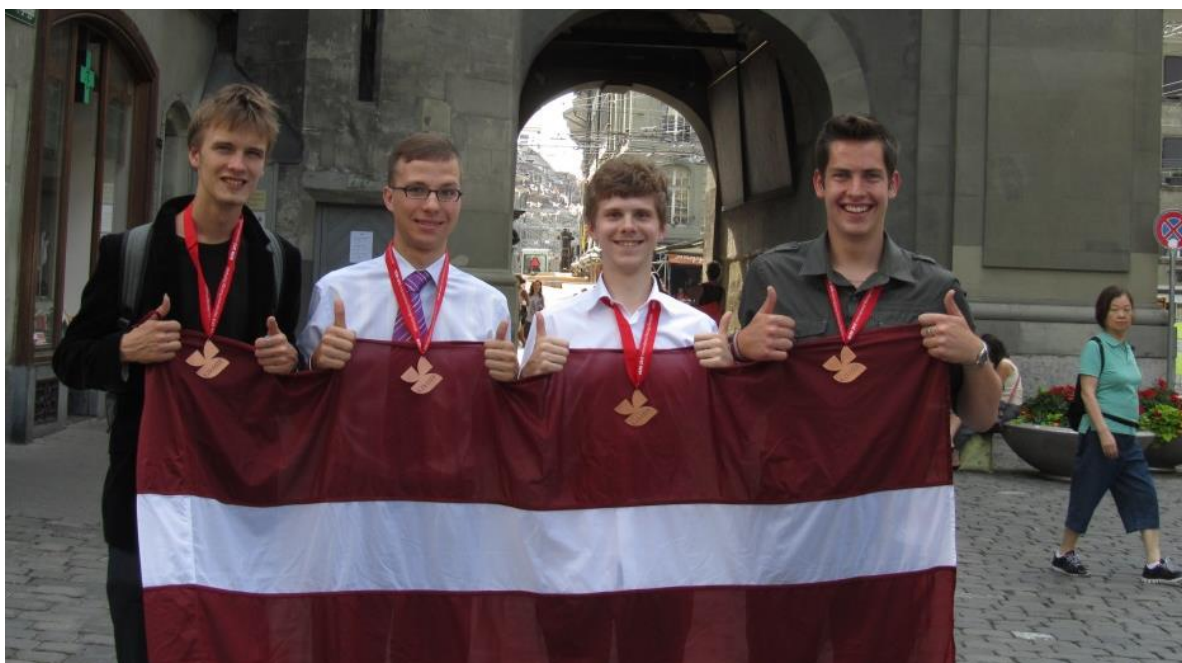
2012./2013.mācību gadā VISC koordinēja 13 mācību priekšmetu olimpiāžu norisi 45 novados (novadu apvienībās) un pilsētās. Valsts posma olimpiādēs piedalījās 1372 skolēni (skat. 5.attēlu).

Mācību priekšmetu olimpiādes organizētas, lai apzinātu talantīgus izglītojamos, kuri parāda izcilas spējas mācību priekšmeta padziļinātā apgūvē, tādējādi veicinot savu radošo un izziņas darbību, kā arī konkurētspēju valsts un starptautiskajā mērogā.

5.attēls. Dalībnieku skaits valsts posma olimpiādēs 2012./2013.m.g.

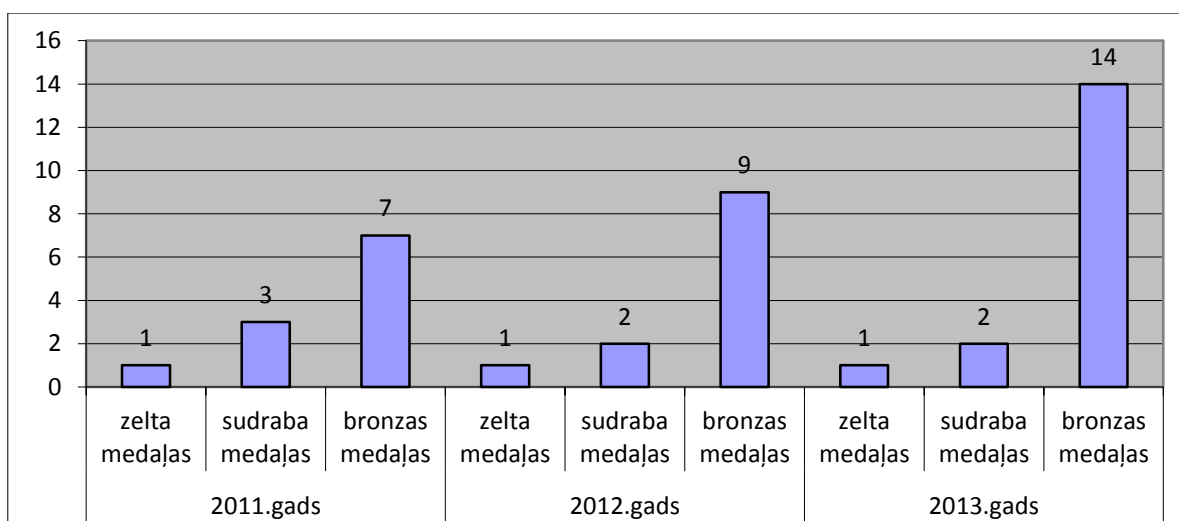

Latvijas dalībnieki starptautiskajās olimpiādēs. Foto: LU

Pārskata gadā organizēti 12 olimpiāžu laureātu apbalvošanas pasākumi valsts olimpiāžu laureātu sveikšanai. VISC sadarbībā ar olimpiāžu organizatoriem – Latvijas Universitāti, Latvijas Universitātes A.Liepas Neklātienes matemātikas skolu, Latvijas Universitātes Matemātikas un informātikas institūtu, E.Birznieka Jauno ģeogrāfu skolu, Gētes institūtu Rīgā, Francijas kultūras centru, Latviešu valodas un literatūras pedagogu metodisko apvienību, Vēstures skolotāju biedrību un Latvijas vācu valodas skolotāju asociāciju – sagatavoja mācību priekšmetu olimpiāžu organizēšanas norises kārtību un olimpiāžu nolikumus.

2013.gadā atbalstīti Latvijas skolēni sešās starptautiskajās mācību priekšmetu olimpiādēs.

Latvijas skolēnu rezultāti (skat. 6.attēlu):

6.attēls. Iegūtās medaļas starptautiskajās mācību priekšmetu olimpiādēs

- starptautiskajā ģeogrāfijas olimpiādē Kioto (Japānā) – viena zelta medaļa;
- starptautiskajā fizikas olimpiādē Kopenhāgenā (Dānijā)– divas bronzas medaļas un divi atzinības raksti;
- starptautiskajā ķīmijas olimpiādē Maskavā (Krievijā) – viena sudraba medaļa, trīs bronzas medaļas;
- starptautiskajā bioloģijas olimpiādē Bernē (Šveicē) – četras bronzas medaļas;
- starptautiskajā informātikas olimpiādē Brisbenā (Austrālijā) – viena sudraba medaļa un divas bronzas medaļas;
- starptautiskajā matemātikas olimpiādē Santa Martā (Kolumbijā) – viena bronzas medaļa un trīs atzinības raksti.

Organizēts starptautisko mācību priekšmetu olimpiāžu uzvarētāju apbalvošanas pasākums Melngalvju namā. Valsts prezidents Andris Bērziņš, izglītības un zinātnes ministrs Vjačeslavs Dombrovskis un Valsts izglītības satura centra vadītājs Guntis Vasiļevskis sveica starptautisko mācību priekšmetu olimpiāžu dalībniekus un pedagogus, kuri sagatavoja skolēnus šīm olimpiādēm.

Starptautisko mācību priekšmetu olimpiāžu uzvarētāju un viņu pedagogu apbalvošanas pasākums Melngalvju namā pie valsts prezidenta Andra Bērziņa. Foto: VIS

Starptautisko mācību priekšmetu olimpiāžu uzvarētāju un viņu pedagogu apbalvošanas pasākums Ministru Kabinētā pie ministru prezidentes Laimdotas Straujumas. Foto: Toms Norde

Olimpiāžu atbalstītāji: Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departaments, AS "Exigen Services Latvia", AS "Grindeks", AS "Latvijas Valsts meži", SIA "Karšu izdevniecība Jāņa sēta", Gētes institūts Rīgā, Nodibinājums "Fonds ASNI".

Skolēnu zinātniski pētnieciskā darbība

Atbalsts Latvijas talantīgajiem jauniešiem un skolēnu iesaistīšanās zinātniski pētnieciskajā darbībā tiek koordinēta, organizējot valsts nozīmes pasākumus un sniedzot metodisko atbalstu pedagogiem skolēnu zinātniski pētnieciskās darbības veicināšanai.

2013.gadā īstenotas šādas pedagogu profesionālās pilnveides kursu programmas:

- 36 stundu kursi „Skolēnu zinātniski pētniecisko darbu vēsturē un kultūrvēsturiskajā mantojumā izstrādes pamatprincipi” (30 pedagogi);
- 36 stundu kursi „Skolēnu zinātniski pētnieciskā darbība ķīmijā” (19 pedagogi);
- 18 stundu kursi „Skolēnu zinātniski pētniecisko darbu izstrāde socioloģijā” (25 pedagogi).

Notikuši vairāki semināri pedagogiem un skolēniem par zinātniski pētniecisko darbību:

- 28.janvārī Rīgas Tehniskajā universitātē par pētniecisko darbību inženierzinātnēs;

- 7.martā Rīgas Tehniskajā universitātē par darba prezentācijas prasmju pilnveidi;
- 31.oktobrī Latvijas Universitātē par ekonomikas jautājumiem „Tīmekļa servisu izmantošana skolēnu zinātniski pētnieciskā darba rakstīšanas procesā. Skolēnu zinātniski pētnieciskais darbs par nodokļiem.”

2013.gada aprīļa beigās notika Latvijas 37.skolēnu zinātniskā konference, kurai tika pieteikti 423 skolēnu darbi, no tiem klātienē prezentēti 308 darbi (2012.gadā pieteikti 354 darbi, 284 darbi prezentēti klātienē 23 sekcijās) Latvijas Universitātē, Latvijas Mākslas akadēmijā, Latvijas Kultūras akadēmijā un Rīgas Tehniskajā universitātē. Latvijas skolēnu zinātniskajā konferencē tika izveidota jauna inženierzinātņu sekcija. 194 autoru 153 darbi tika apbalvoti ar 1., 2. un 3.pakāpes diplomiem.

Pirms konferences notika fizikas darbu izstāde VISC, Strūgu ielā 4. Tajā prezentēti 25 darbi, kurus izstrādājuši 35 skolēni. Ķīmijas darbu prezentācija standos notika LU Ķīmijas fakultātē. Tika prezentēti 25 darbi, kurus bija izstrādājis 31 skolnieks. RTU notika inženierzinātņu sekcijas darbu izstāde, tajā 18 darbus prezentēja 27 skolēni. Izstādes apmeklēja Rīgas skolu audzēkņi, skolotāji, studenti, kā arī LU un RTU mācību spēki.

Latvijas skolēnu delegācija 2013.gada septembrī piedalījās Starptautiskajā EXPO Zinātne, kura notika Abu Dabī/AE un kurā Latviju pārstāvēja Latvijas 37.skolēnu zinātniskās konferences trīs laureāti - Rīgas Franču liceja absolventi Aigars Langins un Ēriks Klētnieks ar pētījumu fizikā, Ogres 1.vidusskolas 12.klases skolnieks Uno Morics Driķis ar pētījumu informātikā. Visi Latvijas dalībnieki ieguva EXPO sertifikātus un medaļas.

25.Eiropas Savienības Jauno zinātnieku konkursā, kas notika septembra beigās Prāgā/Čehijā, Latviju pārstāvēja Latvijas 37.skolēnu zinātniskās konferences laureāti: Baldones 12.klases skolniece Agnese Līce ar pētījumu astronomijā, Rīgas Valsts 3.ģimnāzijas 12.klases skolnieks Jēkabs Fridmanis ar pētījumu bioloģijā un Rīgas Franču liceja absolvents Edgars Viziņš ar pētniecisko darbu inženierzinātnē.

2013.gadā 1.-20.jūlijā Jēkabpils rajona Zasas vidusskolā notika vasaras skola-seminārs „Alfa”, kurā piedalījās 46 skolēni - valsts mācību priekšmetu uzvarētāji un skolēnu zinātniskās konferences laureāti. Darbs tika organizēts lekciju un praktisko nodarbību veidā 4 sekcijās: fizikas, matemātikas un informātikas, ķīmijas un bioloģijas un sociālo zinātņu. Kopumā notika 202 nodarbības, kuras pasniedza lektori – LU, RTU, Ventspils augstskolas, Vidzemes augstskolas un pētniecisko institūtu darbinieki. Tika organizēti 2 erudītu konkursi, mācību ekskursija fiziķiem uz SIA „Z-Light” Līvānos, matemātikas olimpiāde visiem *Alfas* dalībniekiem, kā arī notika visu četru sekciju tematiskie vakari.

2013.gadā valsts mācību priekšmetu uzvarētājiem un skolēnu zinātniskās konferences laureātiem notika 5 semināri „Beta”. Semināra dalībnieki gan lekcijās, gan praktiskajās nodarbībās padziļināja savas zināšanas bioloģijā, psiholoģijā, matemātikā, datorzinātnē. LU

Cietvielu fizikas institūtā jauniešiem tika dota iespēja praktiski darboties arī laboratorijās. Aktuāli ekonomikas jautājumi tika diskutēti seminārā Latvijas Bankā.

Konkurss „Jaunais profesionālis 2013”

Latvijas profesionālās izglītības iestāžu izglītojamo konkursu pasākums „Jaunais profesionālis 2013” norisinājās 5.reizi starptautiskās izstādes „Skola 2013” ietvaros no 2013.gada 28.februāra līdz 3.martam izstāžu centrā „BT1” Ķīpsalā. Konkurssā pārstāvētas 16 nozares: mehānika un mehatronika, metālapstrāde, enerģētika, elektronika un automātika, transports, būvniecība, kokapstrāde, ķīmiskā rūpniecība, tekstilapstrāde, skaistumkopšanas pakalpojumi, komercdarbība, komercpakalpojumi, informācija un komunikāciju tehnoloģija, poligrāfija, veselība un sociālā aprūpe un ceļu būve.

Konkursu pasākuma ietvaros pārstāvētajās nozarēs notikuši 34 konkursi apmēram 300 izglītojamiem no gandrīz visām Latvijas profesionālās izglītības iestādēm sekojošās nominācijās: „Dekoratīvā krāsošana”, „Flīzēšana”, „Galdnieks”, „Mēbeļu galdnieks”, „Sausā būve un apmešana”, „Namdaris”, „Ceļu būves mašīnu mehāniķis”, „Ceļu būvtehniķis”, „Kokapstrādes darbmašīnu operators”, „Elektronika un automātika”, „Programmēšanas tehniķis”, „Datorsistēmu tehniķis”, „Elektroiekārtu instalācija”, „Inženierkomunikācijas”, „CNC frēzēšana”, „Robotu programmēšana”, „Elektropneumatika”, „CAD/CAM programmēšana”, „MMA metināšana”, „MAG metināšana”, „Automehānika 2013” pusfināls, „Iespieddarbu maketēšana”, „Tekstilizstrādājumu izgatavošana”, „Ķīmija”, „Lauksaimniecība”, „Lauksaimniecības tehnika”, „Uzņēmējdarbība”, „Tūrisma pakalpojumi”, „Viesnīcu pakalpojumi”, „Viesu apkalpošana”, „Ēdienu gatavošana”, „Konditorejas izstrādājumu gatavošana”, „Frizieri”, „Vizāžisti”.

Konkurss „Jaunais profesionālis” ir sacensība par iespēju piedalīties augstāka līmeņa profesionālās meistarības konkursos Eiropas līmenī - „Euroskills” un pasaules līmenī - „Wordskills”.

Frizieru konkursa un metināšanas konkursa dalībnieki. Foto: VISC

Interesešu izglītība un audzināšanas darbs

Galvenie uzdevumi:

- sekmēt skolēnu nacionālās un valstiskās identitātes un patriotisma nostiprināšanos, radot skolēniem iespējas līdzdalībai tautas tradīciju un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanā un savas skolas, novada/pilsētas sabiedriskās un kultūras dzīves veidošanā;
- veicināt bērnu un jauniešu iesaistīšanos interesešu izglītībā;
- veicināt skolēnu atbildību un rīcību saskaņā ar saviem pienākumiem un tiesībām, akcentējot cieņpilnu saskarsmi un savstarpējo attiecību kultūru;
- aktualizēt skolēnu pašpārvalžu lomu izglītības iestādes darbībā un skolas vides veidošanā.

Lai nodrošinātu pēctecību un tradīciju pārmantojamību audzināšanas darbā un interesešu izglītībā, VISC 2013. un 2014. gadā izvirzīja šādas galvenās prioritātes:

- stiprināt skolēnu patriotismu un valstisko identitāti;
- radīt iespējas skolēnu pilsoniskajai līdzdalībai skolas un vietējās kopienas izglītības un kultūrvides veidošanā;
- veicināt skolēnu izpratni par veselības un cilvēkdrošības jautājumiem un atbildīgu attieksmi un rīcību ikdienas situācijās.

Pārskata gadā īstenots skolēnu pilsoniskās un patriotisma audzināšanas pasākumu cikls „Mana Latvija”, kas tika veltīts Latvijas Republikas proklamēšanas 95.gadadienai.

Organizēti skolēnu radošo darbu konkursi, veltīti Latvijas Tautas frontes 25.gadadienai. Turpinājās darbs pie XI Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku tradīcijas stiprināšanas un attīstīšanas.

Pedagogu profesionālās pilnveides semināros unursos izvēlētas izglītojošas tēmas par cilvēkdrošības jautājumiem, savstarpējo attiecību kultūru, pilsoniskās un patriotisma audzināšanas iespējām un metodēm.

Akcentēta skolēnu pašpārvalžu darbības labās prakses piemēru apzināšana un popularizēšana reģionālajos pasākumos un Latvijas skolēnu pašpārvalžu salidojumā „Mūsu iniciatīvas Eiropas pilsoņu gadā”, kā arī sniegts metodiskais atbalsts pašpārvalžu līderiem un konsultantiem.

Audzināšanas darba koordinēšana un metodiskais atbalsts pedagogiem audzināšanas darbības īstenošanā

Lai sekmētu audzināšanas darba īstenošanu novados/pilsētās un izglītības iestādēs, organizēti informatīvi izglītojošie semināri audzināšanas darba speciālistiem, pedagogu profesionālās pilnveides kursi, atbalsta pasākumi skolēnu pašpārvalžu darbības pilnveidei, notikusi sadarbība ar valsts, pašvaldību institūcijām un nevalstiskajām organizācijām audzināšanas darba jomas attīstībai.

Lai veicinātu valsts pārvaldes un nozares profesionāļu sadarbību un teorētiskās atziņas un praksē balstītu un sabalansētu audzināšanas darba jomas attīstību, izveidotas un profesionāli darbojas Audzināšanas darba konsultatīvā padome un Profesionālās izglītības iestāžu direktoru vietnieku audzināšanas darbā konsultatīvā padome.

2013.gadā organizēti 3 informatīvi izglītojošie semināri novadu/pilsētu audzināšanas darba speciālistiem/koordinatoriem, 1 profesionālās izglītības iestāžu direktoru vietniekiem audzināšanas darbā un 1 dienesta viesnīcu vadītājiem un pedagogiem, kuros kopumā piedalījās 324 dalībnieki.

Organizēti pedagogu profesionālās pilnveides 12 stundu kursi „Scenārijs – sarīkojuma literārais un dramaturģiskais pamats”, kuros piedalījās 250 dalībnieki. Kursu norise: Ķekavā, Gulbenē, Saldū, Skrundā, Jelgavā, Bauskā, Kuldīgā, Krāslavā, Valkā un Preiļos.

2013.gadā VISC piedalījās Saeimas Valstiskās audzināšanas apakškomisijas izveidotajā Valstiskās audzināšanas programmas izstrādes darba grupā. Sagatavoti un VISC mājaslapā (www.visc.gov.lv) ievietoti metodiskie materiāli - pilnveidots Klases stundu programmas paraugs sadaļā „Veselība un vide”, un sadarbībā ar Profesionālās izglītības iestāžu direktoru vietnieku audzināšanas darbā konsultatīvo padomi, Izglītības un zinātnes ministrijas Izglītības departamentu un Izglītības kvalitātes valsts dienestu aktualizēti un pilnveidoti Metodiskie ieteikumi dokumentācijas izstrādei audzināšanas darbības īstenošanā profesionālās izglītības iestādē.

Nozīmīgākie pasākumi skolēnu pilsoniskajā un patriotisma audzināšanā

2013.gada novembrī noslēdzās Latvijas Republikas proklamēšanas 95.gadadienai veltītais skolēnu patriotisma un pilsoniskās audzināšanas pasākumu cikls „Mana Latvija”, piedāvājot iespējas bērniem un jauniešiem atbilstoši viņu spējām, interesēm un talantam iesaistīties minētajā projektā – piedalīties mūzikas, dejas, teātra, vizuālās un vizuāli plastiskās mākslas un vides konkursos, pētīt savas ģimenes un dzimtas likteņgaitas, savas skolas un novada/pilsētas vēsturi, ievērojamu cilvēku dzīvesstāstus.

4.maijā – Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas dienā - Rīgā, laukumā pie Brīvības pieminekļa, notika Latvijas izglītības iestāžu pūtēju orķestru sagatavotās *defile* programmas un pūtēju orķestru koncerts „Ziedi Latvijai”, kurā piedalījās 13 kolektīvi ar 500 dalībniekiem.

IX Latvijas zēnu koku salidojumā „Nāc ar puikām!” Cēsīs piedalījās 60 zēnu kori ar 1800 dalībniekiem.

Krāslavā notika tautas deju festivāls „Latvju bērni danci veda” ar 4500 dejotāju piedalīšanos un Liepājā ar 2800 dejotāju piedalīšanos. Šī festivāla norisēs iesaistījās 223 izglītības iestādes no 67 novadiem/pilsētām.

Gatavojoties Latvijas dzimšanas dienai un stiprinot bērnos un jauniešos nacionālo identitāti, kā arī padziļinot viņu zināšanas par latviešu tautas dziesmām, vokālās mūzikas konkursā „Balsis” skolēni izpildīja dziesmas par tematiku „Mana dzimtā zeme/vieta/sēta/māja/ģimene”. Konkursā kopumā piedalījās 114 vokālie ansambļi ar 1091 dalībnieku.

Kuldīgā un Alsungā notika 29.Latvijas bērnu un jauniešu folkloras svētki „Pulkā eimu, pulkā teku”. Sarīkojumā piedalījās 1002 dalībnieki no 67 dažādu novadu bērnu un jauniešu folkloras kopām.

Balvos aizvadīts profesionālās izglītības iestāžu audzēkņu radošais pasākums „Vārdi un darbi, kas vieno...”, kurā piedalījās ap 900 jauniešu no 26 Latvijas profesionālās izglītības iestādēm. Kopumā projektā reģionālajos pasākumos iesaistījās 1600 audzēkņu.

Skolēnu skatuves runas un literāro uzvedumu konkursā „levelc dziļā elpā savu Latviju!” skolēni izvēlējās daiļdarbus par tēmām: ģimene, mājas, skola, tauta, valoda, dzimtā puse, tēvzeme, Latvija.

Vizuālās un vizuāli plastiskās mākslas konkursa „Kur saulīte rotājās” ietvaros skolēni pētīja saules zīmi, simbolu, jēdzienu latviešu tautas etnogrāfijā un iegūtās atziņas realizēja oriģinālos vizuālās un vizuāli plastiskās mākslas darbos. Konkursam iesniegti vairāk nekā 1500 bērnu un jauniešu darbi no visiem Latvijas novadiem/pilsētām, iesaistoties 2036 dalībniekiem. Veiksmīgākos bērnu varēja apskatīt izstādē novembrī Kongresu namā.

Izstādes „Kur saulīte rotājās” darbs. Foto: VISC

Aktualizējot skolas muzeja lomu skolēnu patriotisma sekmēšanā un aicinot skolēnus aktīvai līdzdalībai un iniciatīvai skolas vides un tās vēstures veidošanā, organizēts konkurss „Kas interesants skolas muzejā?”. Konkurssam iesniegti 42 darbi no 39 izglītības iestādēm, pārstāvējot 23 novadus/pilsētas.

Sadarbojoties VISC un SIA „Zaļā josta”, kustība „Zaļākai Latvijai” tika uzsākta 2012.gada septembrī, aicinot izglītības iestāžu audzēkņus īstenot vides sakopšanas un uzlabošanas darbus savas dzīvesvietas apkārtnē, darbojoties gan individuāli, gan kolektīvi. Aktivitātes ietvaros 49 bērnu un jauniešu kolektīvi visā valsts teritorijā paveikuši 85 *zaļus* darbus.

8.novembrī Latvijas Kara muzejā pulcējās vairāk nekā 300 dalībnieki uz pasākumu cikla „Mana Latvija” noslēguma sarīkojumu. Tika sveikti konkursa „Kas interesants skolas muzejā?” un projekta „Zaļākai Latvijai” laureāti. Izglītības iestādes valsts jubilejā saņēma DVD filmu „Rīgas sargi”, bet pedagogi - VISC Atzinības rakstus.

„Mana Latvija” noslēguma sarīkojums. Foto: VISC

20.novembrī Rīgas Latviešu biedrības namā notika skatuves runas un literāro uzvedumu konkursa „levelc dziļā elpā savu Latviju” un vizuālās un vizuāli plastiskās mākslas konkursa „Kur saulīte rotājās” noslēguma sarīkojums.

Atzīmējot Latvijas Tautas frontes 25.gadadienu, organizēts pasākums sadarbībā ar Rīgas Izglītības un informatīvi metodisko centru. Septembrī izsludināti skolēnu radošo darbu konkursi: 1.-4.kl. skolēniem zīmējumu konkurss „Mans novads/Mana pilsēta”, 5.-9.kl. skolēniem prozas darbu konkurss „Manas ģimenes liecības”, 10.-12.kl. skolēniem videointerviju konkurss „Tās dienas acīm”. Noslēguma sarīkojums notika 9.decembrī Kultūras pilī „Ziemeļblāzma”, kurā no visiem Latvijas reģioniem piedalījās vairāk nekā 600 dalībnieku.

2013.gadā noslēdzās pasākumu cikls skolēnu pašpārvalžu darbības aktivizēšanai un labās prakses piemēru popularizēšanai, kurš aizsākās 2011.gadā ar reģionālajiem pasākumiem Vidzemē un Kurzemē, turpinājās 2012.gadā Rīgā un Ogres Valsts tehnikumā profesionālās izglītības iestāžu jauniešiem.

2013.gada 4.janvārī Jelgavā Zemgales reģiona Kompetenču attīstības centrā notika Zemgales reģiona Skolēnu pašpārvalžu forums, kurā piedalījās 180 dalībnieki, no tiem 159 audzēkņu

pašpārvalžu līderi un viņu konsultanti no 18 novadiem un pilsētām, pārstāvējot 40 izglītības iestādes.

21.martā sadarbībā ar Austrumlatvijas radošo pakalpojumu centru „Zeimuļs” notika Latgales reģiona Skolēnu pašpārvalžu salidojums-konkurss „Latgales reģiona pašpārvalde 2013”. Pasākumā piedalījās 142 dalībnieki - skolēnu pašpārvalžu līderi un viņu konsultanti no 17 novadiem un pilsētām, pārstāvējot 34 izglītības iestādes.

17.-18.oktobrī skolēnu pašpārvalžu līderi pulcējās Latvijas skolēnu pašpārvalžu salidojumā „Mūsu iniciatīvas Eiropas pilsoņu gadā”, kuru VISC organizēja sadarbībā ar Rīgas domes izglītības, kultūras un sporta departamenta un Rīgas jauniešu centra „Kaņieris” speciālistiem.

Pasākumu atbalstīja vairākas nevalstiskās organizācijas: sabiedrība par atklātību “Delna”, biedrība “Eiropas kustība Latvijā”, Āra dzīves apmācības centrs „Pelēkais vilks”, biedrība “homo ecos” u.c. Salidojumā piedalījās 146 dalībnieki no 40 Latvijas novadiem/pilsētām: 66 vispārizglītojošo skolu skolēnu pašpārvalžu pārstāvji, 10 novadu/pilsētu Skolēnu domju aktivisti, 39 profesionālās izglītības iestāžu pašpārvalžu pārstāvji un 31 pedagogs – pašpārvalžu konsultants.

Ar salidojumu noslēdzās 5 reģionālo skolēnu pašpārvalžu darbības pieredzes apmaiņas pasākumu cikls, kurā kopumā piedalījās 975 dalībnieki.

Interesešu izglītības darba koordinēšana un metodiskais atbalsts pedagogiem

2012./2013.māc.g. interesešu izglītības programmās iesaistījušies 193 842 audzēkņi (2011./2012.m.g - 190 312 audzēkņi), pieņemot, ka viens audzēknis var iesaistīties vairākās interesešu izglītības programmās. Latvijā darbojas 48 interesešu izglītības iestādes, kuras organizatoriski un metodiski vada interesešu izglītības jomu novados un pilsētās. Aktīvi darbojās Interesešu izglītības konsultatīvā padome, kura risināja ar interesešu izglītības sistēmas pilnveidi, kvalitatīvas izglītības nodrošināšanas un interesešu izglītības pedagogu darba samaksu saistītus jautājumus.

2013.gadā VISC organizēja informatīvi izglītojošus seminārus interesešu izglītības iestāžu direktoriem un interesešu izglītības koordinatoriem pašvaldībās 12.februārī (48 dalībnieki) un 24.septembrī (92 dalībnieki) un pieredzes apmaiņas semināru 8.-9.maijā (47 dalībnieki) Madonas Bērnu un jauniešu centrā.

Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku sagatavošana un norise

Ap 100 000 bērni un jaunieši iesaistīti XI Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku procesā. Ap 5000 jaunieši iesaistīti Baltijas valstu studentu dziesmu un deju svētku „Gaudeamus” norisēs.

Uzsākta gatavošanās XI Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem 2015.gadā. Notikušas 60 skolēnu mākslinieciskās pašdarbības kolektīvu skates un konkursi. Izstrādāti 9 metodiskie līdzekļi – Jaundeju konkursa „Mēs un deja” DVD, tautas deju apraksti pirmsskolai un sākumskolai drukātā formātā, tautas deju apraksti pamatskolai un vidusskolai drukātā formātā, tautas dejas CD/DVD, 5.-9.kl. koru konkursa laureātu koncerta DVD, nošu materiāls pūtēju orķestriem, metodiskais materiāls vizuālajā un vizuāli plastiskajā mākslā „Latviešu tautas tradīcijas un kultūras mantojums”, Jaunrades dejas dažādos mūsdienu dejas žanros un tehnikās DVD, nošu krājums koriem.

Organizēti 25 valsts nozīmes pasākumi Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku procesa pēctecības un nepārtrauktības nodrošināšanai – vidusskolas un jauniešu tautas deju kolektīvu dalībnieku meistarības pilnveides praktiskais seminārs, 7.-9.kl. deju kolektīvu pasākums „Lecam pa jaunam, lecam pa vecam”, 41.Starptautiskā bērnu mākslas darbu konkursa „Lidice 2013” Latvijas kārtā, jaunrades deju konkurss „Mēs un deja”, Latvijas izglītības iestāžu instrumentālo un vokāli instrumentālo ansambļu festivāls-konkurss, mūsdienu deju kolektīvu radošais konkurss 5 reģionos un laureātu koncerts, izglītības iestāžu pūtēju orķestru skates 4 reģionos, skolēnu skatuves runas konkurss „levelc dziļā elpā savu Latviju” 9 reģionos, vokālās mūzikas konkurss „Balsis 2013” 5 reģionos un noslēguma koncerts, Latvijas 15.skolu jaunatnes teātra sporta turnīrs, reģionālie folkloras kopu sarīkojumi (kopā 19), stāstnieku konkurss „Anekdošu virpulis”, Latvijas izglītības iestāžu 5.-9.klašu koru konkurss „Dziesmai būt!” 5 reģionos un laureātu koncerts, vizuālās un vizuāli plastiskās mākslas konkurss 5 reģionos, I Latvijas izglītības iestāžu simfonisko orķestru festivāls, profesionālās izglītības iestāžu audzēkņu radošais pasākums „Vārdi un darbi, kas vieno” 4 reģionos un noslēgums Balvos, IX Latvijas zēnu koru salidojums Cēsīs un koru konkurss 5 reģionos, pūtēju orķestru *defile* programma, folkloras festivāls „Pulkā eimu, pulkā teku”, bērnu tautas deju festivāls „Latvju bērni danci veda” Krāslavā un Liepājā, vizuālās un vizuāli plastiskās mākslas pulciņu darbu izstāde „Kur saulīte rotājās”, stāstnieku konkursa fināls „Teci, teci, valodiņa”, noslēguma sarīkojums skatuves runas un vizuālās mākslas konkursam Rīgas Latviešu biedrības namā.

Notikuši 16 Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku procesā iesaistīto pedagogu profesionālās pilnveides semināri, kuros piedalījušies 1389 dalībnieki – 4 profesionālās pilnveides semināri vizuālās un vizuāli plastiskās mākslas pedagogiem, 2 semināri mūzikas skolotājiem, koru vadītājiem, 1 seminārs Tautas deju festivāla „Latvju bērni danci veda” novadu/pilsētu koordinatoriem, 2 semināri, konference un vasaras skola folkloras skolotājiem, 2 - skolu teātru režisoriem, 1 - simfonisko orķestru un kamerorķestru diriģentiem.

2013.gadā tika organizēti divi semināri XI Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku repertuāra apguvei:

- tautas deju kolektīvu vadītājiem Mālpilī ar 339 dalībniekiem,

- seminārs - modelēšanas koncerts skolu koku diriģentiem Latvijas Universitātes Lielajā aulā ar 400 skolu koku diriģentiem.

Rīkoti Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku procesā iesaistīto pedagogu profesionālās kvalifikācijas pilnveides kursi ar 460 dalībniekiem – 2 kursi folkloras skolotājiem un kopu vadītājiem, 1 - pūtēju orķestru diriģentiem, 1 - vokāli instrumentālo ansambļu un popgrupu vadītājiem, 1 - tautas deju kolektīvu vadītājiem, 1 - mūsdienu deju kolektīvu vadītājiem.

Organizēts Rīgas interešu izglītības kolektīvu Ziemassvētku koncerts Sv.Pētera baznīcā.

17.Baltijas valstu studentu dziesmu un deju svētki „Gaudeamus”

2013.gadā uzsākts darbs, gatavojoties 17.Baltijas valstu studentu dziesmu un deju svētkiem „Gaudeamus”, kuru norise plānota 2014.gada 27.-29.jūnijā Daugavpilī.

Notika 17.Baltijas valstu studentu dziesmu un deju svētku „Gaudeamus” delegēto augstskolu/koledžu koordinātoru sanāksmes, svētku organizatoru darba grupu sēdes, tikšanās ar Igaunijas un Lietuvas kolēģiem, kurās apspriesta un veidota svētku kopējā koncepcija, plānotas visu valstu studentu kultūras programmas un izstrādāta svētku kopīgo norišu programma, kā arī svētku repertuārs. Tika izsludināts 17.Baltijas valstu studentu dziesmu un deju svētku „Gaudeamus” logo konkurss, no 12 iesūtītajiem darbiem žūrija kā piemērotāko jauniešu auditorijai izvēlējās Egijas Gribustes darbu.

Vides interešu izglītība

Pasākumu cikla „Mana Latvija” ietvaros organizēts projekts „Par zaļu pat vēl zaļāks” ar 4 vides izglītības aktivitātēm:

- Jauno vides pētnieku forums „Skolēni eksperimentē” Latvijas Universitātes Ķīmijas fakultātē, piedalījās 80 skolēni ar 49 darbiem par dažādām vides tēmām;
- Vides izziņas spēļu konkursa „Iepazīsti vidi!” noslēgumā BJC Altona piedalījās 165 skolēni un skolotāji ar 39 spēlēm. Spēļu tēma – īpaši aizsargājamās dabas teritorijas Latvijā. Jau sesto gadu konkursā „Iepazīsti vidi!” labākās skolēnu izveidotās vides izziņas spēles ir izdotas elektroniskā formā, papildinot iepriekšējo gadu krājumus. Šogad izdotas Bebreņu vidusskolas, Pabažu pamatskolas, Vircavas vidusskolas Platones filiāles, Kārsavas vidusskolas, Vērgales pamatskolas, Zantes pamatskolas, Rīgas 54.vidusskolas veidotās spēles. Ar spēlēm var iepazīties VISC mājas lapā, sadaļā „Metodiskie materiāli”;

- Inovāciju konkurss „Mācies no dabas” noslēdzās maijā Rīgas Skolēnu pilī, tajā piedalījās 180 skolēnu un skolotāju no visas Latvijas. Konferencēs laikā notika skolēnu projektu izstāde, radošās darbnīcas un diskusijas.
- Vispārēja kustība savas apkārtnes sakopšanai „Zaļākai Latvijai”, kuras noslēguma pasākumā novembrī piedalījās 62 skolēni un skolotāji. Kopumā kustības ietvaros paveikti 85 labi darbi vides labā – bērni devušies talkās, stādījuši kokus, attīrījuši skolas un dzīvesvietas apkārtni no atkritumiem, izveidojuši atpūtas vietas, šķirojuši atkritumus, gatavojuši putnu būrīšus, kā arī paveikuši citus nozīmīgus darbus vides stāvokļa uzlabošanai.

Novadu/pilsētu vides interešu izglītības darba koordinātoru seminārā 27.septembrī piedalījās 35 dalībnieki.

Pasākumi tehniskajā jaunradē

2013.gadā notika 4 valsts nozīmes pasākumi tehniskās jaunrades nozarēs:

- Baltijas valstu interešu izglītības iestāžu komandu sacensības trases automodelismā, kuras notika Valmieras Jaunatnes centrā „Vinda” (40 dalībnieki);
- Latvijas skolēnu lidmodelisma sacensības un Latvijas skolēnu gaisa pūķu laišanas sacensības „Pūķu svētki” Valmieras lidlaukā (144 dalībnieki);
- Latvijas skolēnu sacensības raķešu – kosmiskajā modelismā (40 dalībnieki);
- Latvijas skolēnu trases automodeļu sacensības „Rīgas Motormuzeja kauss” 2.februārī un 29.oktobrī (154 dalībnieki).

Turpinot sadarbību ar Latvijas Elektrotehnikas un elektronikas rūpniecības asociāciju (LETtERA), novembrī Rīgas Skolēnu pilī notika informatīvi izglītojošs seminārs tehniskās jaunrades elektronikas novirziena pulciņu vadītājiem un fizikas, matemātikas skolotājiem (50 dalībnieki).

Starptautiskās programmas AWARD Latvijā aktivitātes

Starptautiskajā jauniešu pašaudzināšanas programmā Award Latvijā ir aktīvi iesaistījušies 800 jaunieši no visas Latvijas.

2013.gadā tika uzsākts darbs pie programmas Award attīstības stratēģijas Latvijā izveides.

2013.gadā organizēti divi pedagogu profesionālās pilnveides kursi jaunajiem Award vadītājiem „Jauniešu pašizaugsmes un profesionālo un sociālo prasmju pilnveidošanas sekmēšana”, kuros kopā piedalījās 28 dalībnieki.

2013.gadā notika interaktīvas programmas Award prezentācijas jauniešiem un pedagogiem Cēsīs, Viļākā un Rīgā. Uzsākta sadarbība ar LU PPMF Sociālās pedagoģijas studentiem. Notikuši programmas Award reģionālie pasākumi Likteņdārzā, Skrīveros un Jaunjelgavā, kuros piedalījušies vairāki simti programmas Award dalībnieku no visas Latvijas.

Augustā Talsu novadā notika Award vasaras nometne „Katram sava zīle”, kurā jaunieši apguva dzīvē noderīgas prasmes. Nometnē piedalījās programmas Award dalībnieki no Rīgas, Ogres, Talsiem, Valmieras, Jaunjelgavas, Salaspils un Strenčiem.

Sadarbībā ar nodibinājumu „Radošā instance” īstenots projekts „Sociālajam riskam pakļauto bērnu un jauniešu integrācija starptautiskās pašizaugsmes programmas Award aktivitātēs”, kuru finansēja EEZ finanšu instrumenta programmas „NVO Fonds” apakšprogramma „NVO Projektu programma”. Projekta ietvaros 40 programmas dalībnieki sagatavoti komunikācijai ar dažādām sociālajām grupām, paši izstrādātāja semināru programmu jauniešiem un vadīja seminārus Koknesē, Jaunjelgavā, Dobelē, Ludzā, Kandavā un Valkā, ar mērķi iepazīstināt jauniešus ar programmu Award, kā arī sagatavoties dalībai nometnē, kura notika augusta beigās Engurē, tajā piedalījās 60 jaunieši.

Oktobrī Latvijā pieredzes apmaiņas vizītē viesojās pieci programmas Award vadītāji no Somijas. Seminārā Somijas Award vadītājiem sniegta plaša informācija par programmas Award īstenošanu Latvijā, organizatoriskajiem un metodiskajiem jautājumiem. Vizītes laikā organizēts brauciens uz Salaspils novada domi un Jaunjelgavas vidusskolu, organizēta tikšanās ar pašvaldību pārstāvjiem, programmas Award dalībniekiem un vadītājiem.

Decembrī Rīgas Latviešu biedrības namā notika programmas Award apbalvošanas pasākums, kurā 67 jauniešiem bronzas, sudraba un zelta nozīmītes pasniedza Lielbritānijas vēstnieka vietnieks Latvijā Ričards Koizumi (*Richard Koizumi*).

Programmas Award koordinators piedalījies EMAS reģiona konferencē Luksemburgā par programmas Award stratēģisko attīstību, kā arī Award apbalvošanas pasākumā Somijā. Programmas Award dalībnieki no Latvijas 2013.gadā piedalījušies starptautiskās nometnēs, ekspedīcijās un projektos Somijā, Vācijā, Igaunijā, Īrijā, Nīderlandē un Lielbritānijā.

Programmas mājaslapai www.award.lv izveidots jauns jauniešu auditorijai orientēts dizains. Programma regulāri popularizēta jauniešu vidū, izmantojot sociālos tīklus.

Bērnu nometnes

2013.gada vasarā bērniem un jauniešiem Latvijā organizētas 1240 nometnes. Salīdzinājumā ar 2010.gadu būtiski palielinājies VISC mājas lapā www.nometnes.gov.lv reģistrēto nometņu skaits (2010.gadā - 232 nometnes, 2011.gadā - 611 nometnes, 2012.gadā - 1033 nometnes).

VISC nodrošināja bērnu nometņu vadītāju kursu organizēšanu 72 stundu apmērā vadītājiem bez pieredzes un 36 stundu apmērā vadītājiem ar pieredzi. Nometņu vadītāju kursu programmu šajā gadā apguvuši 459 kursu dalībnieki (2010.gadā – 240, 2011.gadā – 355, 2012.gadā - 522). Tika organizēti divi izbraukumi kursu īstenošanai Liepājā un Daugavpilī.

Kursu norisei, pieaicināti lektori no valsts institūcijām un nevalstiskā sektora: Āra dzīves apmācību centra „Pelēkais vilks”, Valsts ugunsdrošības un glābšanas dienesta Rīgas reģiona pārvaldes, Pārtikas un veterinārā dienestā Sabiedriskās ēdināšanas uzraudzības sektora, Veselības inspekcijas Vides veselības nodaļas, Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas u.c..

Organizēts bērnu nometņu vadītāju, pedagogu un organizētāju pieredzes apmaiņas seminārs, kurā piedalījās 44 dalībnieki.

Interesešu izglītības un audzināšanas darba nodaļas darbinieku sadarbības partneri ir pašvaldības, pašvaldību izglītības pārvaldes/izglītības speciālisti, izglītības iestādes, interesešu izglītības iestādes, valsts institūcijas, biedrības un nodibinājumi, profesionālās asociācijas.

Projekti

Galvenie uzdevumi:

- nodrošināt dalību starptautiskās sadarbības projektos;
- nodrošināt Eiropas Padomes Pestalozzi programmas darbību Latvijā;
- īstenot Eiropas Sociālā fonda līdzfinansētus projektus.

ES struktūrfondu projektu īstenošana

2013.gadā VISC īstenoja šādus Eiropas Sociālā fonda projektus:

- ESF projekts „Profesionālo mācību priekšmetu pedagogu un prakses vadītāju teorētisko zināšanu un praktisko kompetenču paaugstināšana”
1.2.1.1.2.apakšaktivitātē „Profesionālajā izglītībā iesaistīto pedagogu kompetences paaugstināšana”;
- ESF projekts „Vispārējās izglītības pedagogu tālākizglītība” 1.2.1.2.3.apakšaktivitātē „Vispārējās izglītības pedagogu kompetences paaugstināšana un prasmju atjaunošana”;
- ESF projekts „Izglītojamo ar funkcionāliem traucējumiem atbalsta sistēmas izveide”
1.2.2.4.1. apakšaktivitātē "Iekļaujošas izglītības un sociālās atstumtības riskam pakļauto jauniešu atbalsta sistēmas izveide, nepieciešamā personāla sagatavošana, nodrošināšana un kompetences paaugstināšana".

Projektā „Vispārējās izglītības pedagogu tālākizglītība” (2010.-2013.) 57 profesionālās pilnveides programmās tālākizglītībasursos piedalījušies un apliecības saņēmuši 24979 pedagogi, 2013.gadā – 9510 pedagogi. 2013.gadā izmantotas jaunas pedagogu profesionālās pilnveides formas – pedagogu kompetenču pilnveides praktiskās darbnīcas. Pavisam 2013.gadā notika 47 šādas praktiskās darbnīcas, kurās piedalījās 1115 pedagogi.

Projektā „Profesionālo mācību priekšmetu pedagogu un prakses vadītāju teorētisko zināšanu un praktisko kompetenču paaugstināšana” (2010.-2013.) 2176 pedagogi un prakses vadītāji beiguši svešvalodu moduli; 2021 – informācijas tehnoloģiju moduli un 2047 – teorētisko zināšanu moduli. 1502 pedagogi un prakšu vadītāji piedalījušies vismaz vienā no projekta praktisko kompetenču pilnveides pasākumiem.

Projektā „Izglītojamo ar funkcionāliem traucējumiem atbalsta sistēmas izveide” (2011.-2013.) ir standartizēti un validēti pieci diagnostikas instrumenti izglītojamo attīstības līmeņa, zināšanu un prasmju noteikšanai: 1) Vekslera bērnu intelekta tests (WISC-IV); 2) Adaptīvās uzvedības novērtēšanas sistēma (ABAS-II); 3) Ahenbaha bērna uzvedības novērtēšanas

aptauja (CBCL/6-18); 4) Latviešu valodas un matemātikas sasniegumu tests (LMST-II); 5) Agrīnās lasītprasmes novērtēšanas tests (DIBELS Next).

Ar minētajiem diagnostikas instrumentiem strādāt un vērtēt bērnus un skolēnus ir sagatavoti 50 pašvaldību un valsts iestāžu psihologi. 96 logopēdi un speciālie pedagogi ir sagatavoti strādāt ar agrīnās lasītprasmes novērtēšanas testu. Projekta ietvaros ir izstrādāti divi materiāli logopēdiem – fonēmu tests un valodas sapratnes tests, kurus var izmantot, lai noteiktu bērnu valodas attīstības problēmas. 153 logopēdi tika izglītoti par to, kā izmantot šos materiālus.

Ir izstrādāti 6 metodiskie materiāli pedagogiem darbam ar izglītojamiem, kuriem ir autisms, kohleārie implanti, mācīšanās traucējumi, redzes traucējumi, jaukti attīstības traucējumi, uzvedības traucējumi, garīgās attīstības traucējumi. Par minētajiem traucējumiem ir izstrādāti 5 informatīvie materiāli vecākiem un aprūpētājiem. Visi materiāli pieejami tiešsaistē VISC mājaslapas e-mācību vides sadaļā.

36 stundu profesionālās pilnveides kursus par darbu ar izglītojamiem ar uzvedības traucējumiem, dzirdes traucējumiem un kohleārajiem implantiem, mācīšanās traucējumiem ir apguvuši 363 pedagogi. Izglītības iestādēm un visiem interesentiem ir pieejami izstrādātie 3 interaktīvie materiāli izglītojamiem ar speciālām vajadzībām. Visas izglītības iestādes ir saņēmušas datorprogrammu *Symwriter 2* latviešu valodā, kas palīdz izprast lasīto tekstu un apgūt lasīšanas pamatprasmes.

Projekta ietvaros darbojās astoņi iekļaujošas izglītības atbalsta centri – Balvos, Daugavpilī, Jelgavā, Jēkabpilī, Jūrmalā, Liepājā, Rīgā un Valmierā – kuru speciālisti nodrošināja pedagoģiski medicīniskās komisijas (PMK) funkcijas, bērnu un izglītojamo izpēti, atbalstu izglītības iestādēm, vecākiem, pašvaldību institūcijām un citām ieinteresētajām pusēm. Tika novadītas 539 PMK sēdes, kurās tika sniegti atzinumi 6413 izglītojamiem. Klātienē sniegta 11 800 konsultācijas.

Iekļaujošas izglītības atbalsta centri ir novadījuši 460 seminārus, kuros ir piedalījušies 10 081 dalībnieki. Projekta ietvaros notikušajos semināros,ursos un pasākumos ir piedalījušas 1414 dažādas institūcijas – vispārizglītojošās skolas, speciālās skolās, speciālās pirmsskolas izglītības iestādes, vispārējās pirmsskolas izglītības iestādes, profesionālās izglītības iestādes, pašvaldības, sabiedriskās organizācijas.

VISC kā sadarbības partneris piedalījās ESF projektā „Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana” 1.2.1.1.apakšaktivitātē „Nozaru kvalifikāciju sistēmas izveide un profesionālās izglītības pārstrukturizācija”. Projekta īstenotājs – Valsts izglītības attīstības aģentūra.

Sadarbība ar iestādēm un organizācijām

Profesionālās izglītības satura nodrošinājuma jomā notikusi sadarbība ar nozaru ministrijām (Labklājības ministriju, Veselības ministriju, Kultūras ministriju, Zemkopības ministriju, Ekonomikas ministriju, Satiksmes ministriju), ar sociālajiem partneriem Latvijas Darba devēju konfederāciju, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienību, ar nozaru organizācijām un nozaru uzņēmumiem, lai veicinātu sociālo un sadarbības partneru iesaisti profesionālās izglītības procesos, nodrošinātu profesionālās izglītības atbilstību Latvijas darba tirgus prasībām.

Vispārējās izglītības satura jomā notikusi sadarbība ar Latvijas skolotāju profesionālajām organizācijām, nevalstiskajām organizācijām - Latgaliešu valodas, literatūras un kultūrvēstures skolotāju asociācijas nodibinājumu, biedrību "Kultūras atbalsta centrs - ICEJ Latvija", citām valsts institūcijām - Valsts kanceleju, Valsts darba inspekciju, Finanšu un kapitāla tirgus komisiju, kā arī Latvijas Universitāti.

Valsts valodas prasmes pārbaudes procesā notika sadarbība ar Nodarbinātības valsts aģentūru, Valsts valodas centru, Latviešu valodas aģentūru un Pilsonības un migrācijas pārvaldi, kā arī izglītības iestādēm, kas nodrošina valsts valodas apguvi neformālās izglītības kontekstā.

Mācību sasniegumu novērtēšanā valsts pārbaudījumos vispārējā izglītībā notika sadarbība ar pašvaldību izglītības pārvaldēm, arodbiedrību „Latvijas izglītības vadītāju asociācija”, profesionālajām asociācijām, Latvijas augstskolām.

Profesionālās izglītības pārbaudījumu jomā – sadarbība ar nozaru ekspertu padomēm.

Bērnu nometņu organizēšanā – sadarbība ar Veselības inspekciju, Valsts ugunsdrošības un glābšanas dienestu, Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekciju, Pārtikas un veterināro dienestu, Latvijas Pašvaldību savienību, āra dzīves apmācību centru „Pelēkais vilks”, nodibinājumu „Radošā instance”.

Interesu izglītības un audzināšanas darba jomā – ar pašvaldībām un pašvaldību izglītības pārvaldēm, interešu izglītības iestādēm, ar Latvijas Nacionālo kultūras centru, ar UNESCO LNK, ar biedrību „Kokneses fonds”, biedrību „Ētikas Tilts Latvijā”, Latvijas Ģimenes plānošanas un seksuālās veselības asociāciju „Papardes zieds”, Latvijas interneta asociāciju „Net-Safe Latvia”, centru pret vardarbību „Dardedze”, biedrību „Eiropas kustība Latvijā”, Latvijas Kara muzeju, Skolu muzeju biedrību, Latvijas ielu vingrošanas sporta biedrību, Latvijas Vecāku kustību, biedrību „Latvijas mazpulki”, profesionālajām asociācijām un federācijām, kuras saistītas ar kādas interešu izglītības jomas darbību.

Starptautiskās sadarbības partneri un aktivitātes, līdzdalība citu iestāžu un organizāciju īstenotajās aktivitātēs Latvijā un ārvalstīs

VISC speciālisti ir piedalījušies EK programmas "Izglītība un apmācība 2020" tematiskā darba grupā „Pedagogu profesionālā pilnveide” un tematiskajā darba grupā "Matemātika, dabaszinātnes un tehnoloģijas".

Organizēts Eiropas Padomes Pestalozzi programmas seminārs par iekļaujošas izglītības aspektiem „Dažādi bērni, vienādas iespējas, kurā piedalījās 11 Eiropas Padomes valstu pārstāvji.

Seminārs „Dažādi bērni, vienādas iespējas”, Rīgā. Foto: VISC

2013.gadā noslēdzās darbs četros projektos:

- Leonardo da Vinci programmas inovāciju pārneses projekts „HansaVET” (2011.-2013.) „Mobilitāšu izmantošana uzņēmējdarbības prasmju attīstīšanai”;
- Leonardo da Vinci programmas inovāciju pārneses projekts „TEACH TWO” (2011.-2013.) „Mācies taupīt” - metodiski ieteikumi izpratnes veicināšanai par energoresursu efektīvu izmantošanu mācību iestādēs”;
- ES Mūžizglītības programmas KA1-ECETA2 projektā „Integrēta neformālās izglītības rezultātu atzīšanas sistēma: nacionālā sadarbības tīkla izveide” (Val-Net);
- Leonardo da Vinci programmas inovāciju pārneses projekta “G&G UPDATE”, (2011.-2013.) „Vecvecāki un mazbērni” mērķis ir veicināt starppaaudžu dialogu, izmantojot mūsdienīgu tehnoloģijas.

Mežinieku pamatskolas skolēni projekta projekta "G&G UPDATE" ietvaros māca senioriem datorprasmes. Foto: VISC

Turpinājās darbs projektos:

- Baltijas jūras reģiona projektā "QuiCK IGA: Innovative SMEs by Gender and AGE ". Projekts "Quick IGA" „Inovātivi mazie un vidējie uzņēmumi no dzimuma un vecuma perspektīvas”;
- Eiropas sadarbības tīkla projektā „EPNoSL" „Eiropas sadarbības tīkls skolu līderībā”, kas turpina „EPNoSL”;
- Eiropas Savienības Mūžizglītības programmas Leonardo da Vinci;
- „Skill Energy BSR: Prasmju alianse enerģijas taupīšanai un ilgtspējīgas celtniecības attīstībai Baltijas jūras reģionā”.
- Eiropas Savienības Mūžizglītības programmas Leonardo da Vinci;
- Eiropas Savienības Mūžizglītības programmas Leonardo da Vinci apakšprogrammas Inovāciju pārneses projektā DOREMAT (Decrease Obstacles Related to Mathematics Teaching) par mūzikas metodoloģijas izmantošanu matemātikas mācīšanās;
- „Skill Energy BSR: Prasmju alianse enerģijas taupīšanai un ilgtspējīgas celtniecības attīstībai Baltijas jūras reģionā”.

2013.gadā tika uzsākts darbs divos jaunos Eiropas Savienības Mūžizglītības programmas projektos:

- Eiropas Savienības Mūžizglītības programmas KA1 aktivitātes projekts "LOGI-N" – "Sadarbības tīkls jauniešu atbalstam vietējā kopienā", kura mērķis ir veicināt dažādu institūciju sadarbību jauniešu atbalsta sistēmas veidošanai vietējās kopienas ietvaros, lai sekmētu jauniešu nodarbinātību un izglītības turpināšanu;

Projekta LOGI-N reģionālie un vietējie semināri. Foto: VISC

Projekta Q-Placements uzsākšanas sanāksme Terrasā, Spānijā, 2013.gada novembrī. Foto: VISC

- Eiropas Savienības Mūžizglītības programmas Leonardo da Vinci inovāciju pārneses projekts „Q-Placements: Profesionālās izglītības un uzņēmumu sadarbība prakšu kvalitātes nodrošināšanai”. Projekta mērķis - uzlabot vietējo un starptautisko sākotnējās profesionālās izglītības prakšu kvalitāti, nostiprinot sadarbību starp profesionālās izglītības iestādēm un prakšu uzņēmumiem un pilnveidojot prakšu vadītāju prasmes atbalsta sniegšanā praktikantiem; sasaistīt prakšu kvalitātes vadību ar nacionālā līmeņa profesionālās izglītības kvalitātes nodrošināšanas sistēmām un EQAVET;
- Starptautiskās Edinburgas hercoga jauniešu pašaudzināšanas programmas Award īstenošana Latvijā sadarbībā ar partneriem EMAS reģiona valstīs;
- Latvijas skolēnu dalība Starptautiskajā EXPO Zinātne Abu Dabī/AAE;
- Latvijas skolēnu dalība 25.Eiropas Savienības Jauno zinātnieku konkursā Prāgā/Čehijā;
- VISC nodrošināja Latvijas skolu dalību UNESCO projektā „Baltijas jūras projekts”.

Finanšu resursi un iestādes darbības rezultāti

Apakšprogrammā 42.01. „Iestāžu darbības nodrošināšana” līdzekļi Ls 879 959 apmērā galvenokārt tika paredzēti iestādes darbības nodrošināšanai. Savukārt apakšprogrammas 42.02.00 „Izglītības satura un vērtēšanas nodrošināšana” līdzekļi Ls 434 191 apmērā galvenokārt tika paredzēti valsts pārbaudījumu, valsts valodas prasmes pārbaudes un mācību priekšmetu olimpiāžu nodrošināšanai. Apakšprogrammas 42.03. „Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētki” finansējums Ls 175 566 tika paredzēts pasākumiem, lai nodrošinātu Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku procesa nepārtrauktību un pēctecību.

Programmā 42.00.00 ieņemtie pašu ieņēmumi - Ls 98 367 apmērā., apakšprogrammā 42.01.00 – Ls 31 923, apakšprogrammā 42.02.00 – Ls 66 444.

VISC darbība 2013.gadā bija saistīta arī ar vairāku Eiropas Savienības struktūrfondu projektu īstenošanu, kopumā pārskata gadā izlietojot Ls 2 787 068 lielu finansējumu. Apkopojot finanšu rādītājus par iestādes darbību, finanšu rezultāts ir Ls 387 356.

2013.gada Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums (latos) (skat. 1.tabulu):

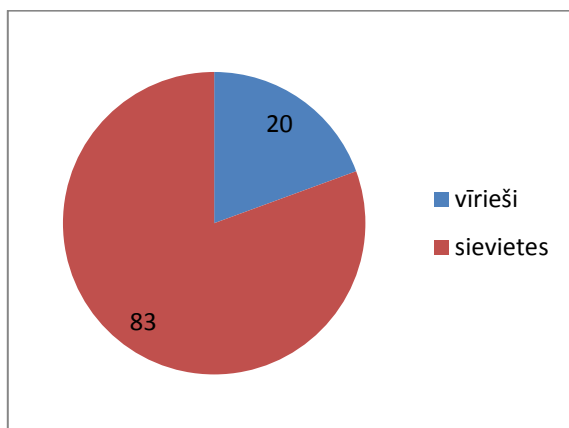
Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	4192944	4661368	4563904
1.1.	dotācijas	4032265	4452113	4353945
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	98336	93857	94562
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	21160	65513	65512
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi	41183	49885	49885
2.	Izdevumi (kopā)	4219755	4788343	4627402
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	4177334	4759345	4598442
2.1.1.	kārtējie izdevumi	3764402	4361786	4220202
2.1.2.	procentu izdevumi			
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	18498	20350	20344
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība			
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	394434	377209	357896
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	42421	28998	28960

1.tabula

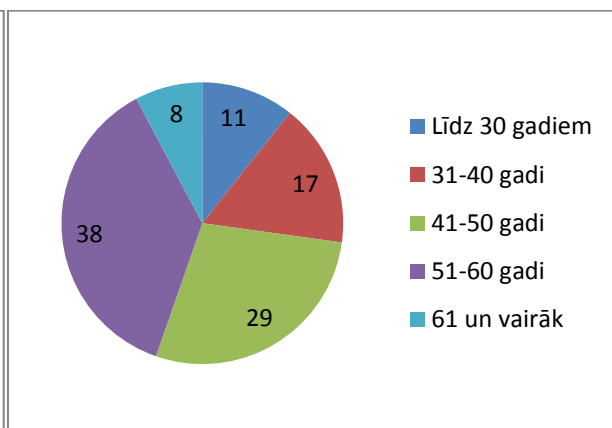

Personāls

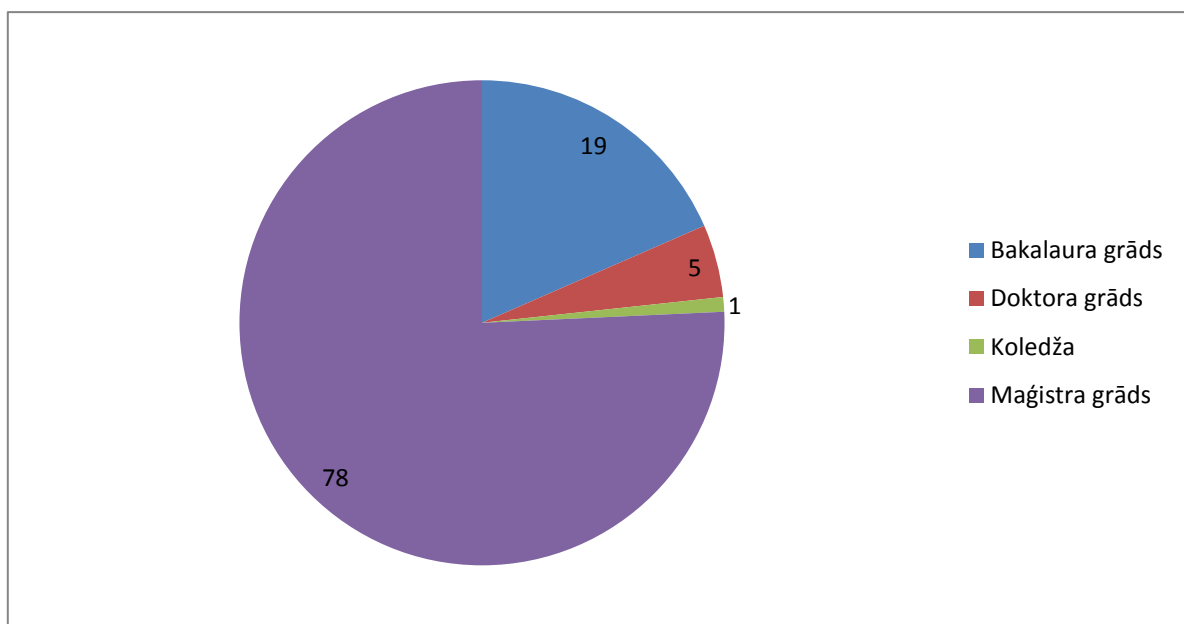
2013.gadā VISC bija 103 amata vietas, no tām 59 ierēdņu, 44 - darbinieku. Iestādē 2013.gadā darbinieku vidū bija lielāks sieviešu īpatsvars (skat. 7.attēlu), vidējais darbinieku vecums 50 gadi (skat. 8.attēlu), lielākais darbinieku skaits ir ar maģistrantūras izglītību (skat. 9.attēlu).

7.attēls. Darbinieku sadalījums pēc dzimuma

8.attēls. Darbinieku sadalījums pēc vecuma

9.attēls. Darbinieku sadalījums pēc izglītības

Saskaņā ar Ministru kabineta 2012.gada 10.jūlija noteikumiem nr.494 „Noteikumi par valsts tiešās pārvaldes iestādēs nodarbināto darba izpildes novērtēšanu”, VISC ieviesta nodarbināto darba izpildes novērtēšanas sistēma.

Komunikācija ar sabiedrību

Galvenie uzdevumi:

- sniegt aktuālāko informāciju par VISC jaunumiem;
- nodrošināt komunikatīvo saikni ar iestādi un sabiedrību.

Lai informētu sabiedrību par VISC jaunumiem, uzturēta un pilnveidota mājaslapa www.visc.gov.lv, kurā pieejama plaša informācija par iestādes mērķiem, uzdevumiem, darba plāniem, vispārējās un profesionālās izglītības mācību satura izstrādi, valsts pārbaudes darbiem, interešu izglītību un audzināšanas darbu, pedagogu tālākizglītību, kā arī sadarbības partneru aktualitātes, dažādi konkursi un projekti.

VISC lielu uzmanību pievērša darbam ar plašsaziņas līdzekļiem. Pārskata gadā medijiem sniegta informācija par iestādes aktualitātēm un darbībām, regulāri nosūtot preses relīzes žurnālistiem, kā arī sniedzot informāciju/atbildes pēc žurnālistu pieprasījuma, gan rakstiskā, gan interviju veidā. Kopumā 2013.gadā nosūtītas vairāk nekā 70 preses relīzes žurnālistiem, informācija par VISC un tā darbu atspoguļota dažādos plašsaziņas līdzekļos (presē, internetā, radio, TV), sociālajos tīklos regulāri sniegtas atbildes vispārējās vidējās izglītības skolēniem par eksāmenu un mācību satura aktualitātēm, papildus darbojas arī iestādes anonīmais tālrunis - 67503756, uz kuru zvanot, zvana veicēji varēja ierunāt sūdzības/priekšlikumus par eksāmenu norisi.

VISC atbalstīja sadarbības partneru informācijas izvietojumu iestādes mājaslapā atsevišķā sadaļā un VISC sociālajos tīklos.

Gada laikā izdoti 19 VISC elektroniskie e-izdevumi, kuru abonēšanai iestādes mājaslapā var pieteikties jebkurš interesents.

VISC sniedza savlaicīgu informāciju par iestādes darba aktualitātēm pēc iespējas plašākam sabiedrības pārstāvju lokam.

2013.gadā VISC uzturēja aktīvu komunikāciju sociālajos tīklos: https://twitter.com/visc_gov_lv, <http://www.draugiem.lv/visc/>, <https://www.youtube.com/user/viscgovlv/videos>. Papildus izveidots iestādes konts sociālajā vietnē <https://www.facebook.com/viscgovlv>, kurā arī ievietota jaunākā informācija par iestādes aktualitātēm. Pārskata gadā turpināja darboties elektroniskās saziņas vide novadu izglītības atbildīgajiem speciālistiem vispārējā un profesionālajā izglītībā.

2014.GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI

Izglītības saturs

Galvenie uzdevumi:

- kompetenču pieejā balstīta pamatzglītības satura koncepta izstrāde, akcentējot vērtībizglītību, fiziski un psihoemocionāli drošu skolas vidi un lasīšanas ar izpratni veicināšanu;

Profesionālās izglītības saturs

Galvenie uzdevumi:

- piedalīties jauna Profesionālās izglītības likuma izstrādē, vai piedalīties grozījumu izstrādē esošajā likumā, un normatīvajos aktos, ar iespēju ieviest profesionālās izglītības satura reformu;
- paredzēt, ka Ministru Kabinets apstiprina Profesijas standartus tikai nozares pamatprofesijām, bet saistītajām profesijām un specializācijām nosaka Nozaru ekspertu padomes, ko saskaņo PINTSA. Tā arī nepieciešams paredzēt Nozaru ekspertu padomju statusu, tiesības un pienākumus; ka Profesijas standartus izstrādā un aktualizē atbilstoši Nozares ekspertu padomes izstrādātajai un PINTSA apstiprinātajai Nozares kvalifikācijas struktūrai. Jāprecizē PINTSA nolikums, ņemot vērā iepriekšminētos priekšlikumus;
- paredzēt izglītības programmu izstrādē ieviest sasniedzamos rezultātus un modulāro pieeju, paredzot mainīgo daļu, kuru varētu mainīt atbilstoši Nozares ekspertu padomes formulētajām prasībām.
- veikt grozījumus MK noteikumi Nr.211., „Noteikumi par valsts profesionālās vidējās izglītības standartu un valsts arodizglītības standartu”, t.sk., pēc veiktajiem grozījumiem likumā, paredzot tehniskā virziena programmas un iekļaujot mūžizglītības kompetenču sadaļu;

Speciālā izglītība

Galvenie uzdevumi:

- nodrošināt Valsts pedagoģiski medicīniskās komisijas darbu;
- sagatavot grozījumus MK noteikumiem Nr.710 (par nodrošinājumu);

- sagatavot priekšlikumus grozījumiem MK noteikumiem Nr.709 (par pedagoģiski medicīniskajām komisijām);
- atjaunot un precizēt metodiskos ieteikumus „Atbalsta komandu darbība izglītības iestādēs”;
- organizēt seminārus par palīdzības iespējām izglītojamiem ar speciālām vajadzībām, tā paaugstinot sabiedrības informētību iekļaujošās izglītības jautājumos;
- nodrošināt sagatavošanos IZM un Eiropas Speciālās un iekļaujošās izglītības aģentūras kopīgi rīkotajai starptautiskajai konferencei „IKT informācijas pieejamības nodrošināšanai izglītības procesā” Latvijas ES prezidentūras ietvaros, kas notiks 2015.gada 27.-28.maijā Rīgā.

Vispārējās izglītības pārbaudījumi

Galvenie uzdevumi:

- nodrošināt valsts pārbaudes darbu organizāciju un vienotu norisi 2013./2014.mācību gadā;
- nodrošināt vispārējās izglītības vienotu valsts pārbaudījumu saturu izglītojamo mācību sasniegumu novērtēšanai 2014./2015.mācību gadā;
- izvērtēt iespēju vācu valodas centralizēto eksāmenu aizstāt ar vācu valodas otrās pakāpes diploma eksāmenu (DSD II) skolās, kuras nodrošina vācu valodas apguvi pēc vācu valodas diploma programmas;
- izvērtēt izglītojamo sasniegumus 2013./2014.mācību gada 3.un 6.klases diagnosticējošajos darbos;
- izvērtēt izglītojamo sasniegumus pamatizglītībā dabaszinātņu mācību priekšmetos;
- turpināt darbu pie valsts noteikto pārbaudījumu vispārējā vidējā izglītībā projekta saskaņošanas ar sadarbības partneriem;
- paredzēts turpināt VPIS 2.kārtas ieviešanu, lai sagatavotu pilotprojektu dabaszinātņu centralizēto eksāmenu darbu vērtēšanai tiešsaistē;
- tā kā 2013.gadā netika realizēta minimālā pietiekamā vērtējuma robežas centralizētajos eksāmenos paaugstināšana līdz 10%, tad ir plānots iestrādāt šīs izmaiņas vienlaicīgi ar izmaiņām valsts noteiktajos pārbaudījumos par vispārējās izglītības apguvi;
- izvērtēt iespēju svešvalodu centralizētos eksāmenus aizstāt ar starptautiski atzītu institūciju svešvalodu eksāmeniem;
- valsts pārbaudījumu sistēmas jauna modeļa atbilstoši pārejai uz obligāto vidējo izglītību izstrādāšana;
- diagnosticējošo darbu matemātikā, fizikā, ķīmijā un dabaszinātnēs ieviešana pamatizglītībā un vispārējā vidējā izglītībā.

Profesionālās izglītības pārbaudījumi

Galvenie uzdevumi:

- turpināt sadarbību ar Nozaru ekspertu padomēm
- iesaistīt nozaru ekspertus centralizēto profesionālās kvalifikācijas eksāmenu satura sagatavošanā un ekspertēšanā, kā arī mācību rezultātu novērtēšanas posmā;
- profesionālās kvalifikācijas eksāmenu sagatavošanas posmā konsultēt tajā iesaistītos nozaru speciālistus par mācību rezultātu novērtēšanas metodiskajiem paņēmieniem;

Valsts valodas prasmes pārbaude

Galvenie uzdevumi:

- nodrošināt valsts valodas prasmes pārbaudi atbilstoši pieprasījumam;
- organizēt un nodrošināt kvalifikācijas paaugstināšanas seminārus valsts valodas prasmes pārbaudes komisijas locekļiem;
- organizēt un vadīt informatīvi izglītojošus seminārus latviešu valodas pedagogiem par aktuālajiem jautājumiem valsts valodas prasmes pārbaudes procesā.

Darbs ar talantīgajiem skolēniem

Galvenie uzdevumi:

- organizēt mācību priekšmetu olimpiādes, nosakot visu novadu olimpiāžu dalībniekiem vienādus uzdevumus katrā konkrētajā mācību priekšmeta olimpiādē un to vērtēšanas kritērijus, vienādu laiku uzdevumu pildīšanai, kā arī novada olimpiādes minimālo dalībnieku skaitu;
- nodrošināt Latvijas jauniešu dalību starptautiskajās mācību priekšmetu olimpiādēs.

Interesešu izglītība un audzināšanas darbs

Galvenie uzdevumi:

- turpināt veicināt izglītojamo talantu un radošuma attīstīšanu, vērtīborientāciju, patriotisma un valstiskās apziņas veidošanos un pilsonisko aktivitāti, lietderīga brīvā laika pavadīšanas iespējas, organizējot valsts nozīmes pasākumus interešu izglītībā un audzināšanas darbā;
- nodrošināt Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku procesa nepārtrauktību un pēctecību, turpinot gatavoties XI Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem un organizējot starpsvētku pasākumus (koncertus, konkursus, skates,

pedagogu profesionālās pilnveides pasākumus, t.sk. seminārus-modelēšanas koncertus, repertuāra krājumu sagatavošanu);

- nodrošināt 17.Baltijas valstu studentu dziesmu un deju svētku "Gaudeamus" sagatavošanu un norisi 27.-29.jūnijā Daugavpilī.

Projekti

Galvenie uzdevumi:

- organizēt profesionālās izglītības pedagogu profesionālās pilnveides pasākumus;
- koordinēt interešu izglītību profesionālās izglītības iestādēs;
- koordinēt valsts mācību priekšmetu olimpiāžu norisi, lai apzinātu talantīgus izglītojamus;
- veicināt talantīgo jauniešu līdzdalību starptautiskajās mācību priekšmetu olimpiādēs;
- īstenot starptautiskās sadarbības projektus un nodrošināt dalību citu valstu īstenotajos starptautiskās sadarbības projektos;
- nodrošināt Eiropas Padomes Pestalozzi programmas darbību Latvijā.